

Käsi alla, asi klaar

Tööinspektsiooni spetsialistid soovivad inimestel enne uude kohta ametisse asumist kõik tingimused paberile panna ja allkirjastada.

LK 6

99 protsenti on kindel, et hind langeb uuest aastast 66 eurole.

OLAVI UDAM,
Suure-Jaani Halduse nõukogu juhatuse liige

LK 3

Eesti edukaim musklimees

Viljandist pärit Ott Kiivikas on 15 aastal järjest olnud Eesti parim kulturist. Ta usub, et tegeleb spordialaga, mis pidurdab vananemist.

LK 7

Sakala juhtkiri

LEPING

Jäähalli omanikud tahavad kohustusi vähendada

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viljandi jäähalli omanikud on pöördunud linna juhtide poole palvega muuta lepingut, mille kohaselt peaks jääväljakul olema seinad ja see tuleks avada oktoobris.

Jääväljakut pole tegelikult kunagi oktoobris avatud, rekord on olnud 26. november. Seekord loodavad halli omanikud jõuda jää valmistamiseni selle nädala lõpul ning avada platsi uisutajatele järgmise nädalal lõpul.

2000 eurot nädalas

«Plusskraadidega on jää tegemine ja hoidmine lihtsalt liiga kulukas,» tunnistas sihtasutuse Viljandi Jäähall juhatuse liige Aivar Talvet. Tema sõnul kulaks selleks 1500–2000 eurot nädalas. Et linn maksab väljakule toetuseks 38 000 eurot aastas, jääb abirahast sügiseks tegevuseks väheks.

Talveti selgitusel moodustab jäähalli tuludest kolm neljandikku linna abi ning neljandiku suudab see piletimüügist ise teenida.

Linna abi eest saavad siin-

sed põhikoolid aastas 360 tundi, et platsil kehalise kasvatuse tunde teha. Talveti kinnituse kasutavad koolid selle aja ära kolme-nelja kuuga.

Linna juhtide ja jääväljaku omanike vaheline leping sõlmiti veel enne, kui Männimäe tööstuspiirkonnas asuv uisuplats võla katteks praeguste omanikeni jõudis. Seetõttu ei osanud Talvet ka selgitada, miks niisugune ebareaalne kuupäev lepingusse kirjutati.

Osalt oli see kindlasti seotud kohustusega, et platsi omanikud peavad hallile seinad ümber ehitama. Selleks pole aga uued omanikud raha leidnud. «Kuskilt pole ka näha, et seda raha tuleks,» lisas Talvet.

Platsi omanikud tahavad lepingust kaotada neile mullu suure trahvi toonud seinte ehitamise nõude ning muuta väljaku avamise aja ilmast sõltuvaks. Linna toetussumma vähendamiseks nad nõus ei ole.

Linna tugi on vähenenud

Aivar Talveti selgitust mööda peavad linna juhid aru saama, et jääväljak ei teeni juba praegu kulusid tasa ning kui abiraha väheneb, tuleb see kinni panna. Mullu oli sihtasutuse kahjum omanike väitel ligi 16 000 eurot.

Eelmisel aastal soovis Vil-

jandi linnavalitsus vähendada jäähallile antavat toetust 22 000 euroni. Pärast pikki vaidlusi vähendati summat 45 000 eurolt 38 000-ni, lisaks määras linn jääväljakule 6390 euro suuruse trahvi seinte ehitamata jätmise eest.

Viljandi abilinnapea Ardo Agasilla sõnul pole väljaku omanikele uue trahvi määramist arutatud. «Volikogu võtab jääväljakuga seotud teema üles detsembri lõpul,» lubas ta. Mida volikogu otsustada võiks, selle üle Agasild spekulierida ei tahtnud.

Viljandi linnavalitsus arutas jäähalli küsimust sel esmaspäeval, kui kinnitas uued piletihiinad. Kui kevadel pääses uisutama 3 eurot maksva piletiga, siis detsembris on see 50 senti kallim. Õpilase pileti hinnaks 25 senti ehk 1,50 eurolt 1,75-le.

Teine talvine sportlik meelelahutuskoht on Viljandis Huntaugumäel, kus juba aastaid tegutseb lumepark. Selle omanikul linnaga lepingut ei ole ning pargil pole lahtioleku kohustust. Läänud aastal leidis linnavalitsus pargipidajale reservfondist väikese toetuse, tänavu pole abiraha antud.

Viljandi lumepargi tegevus sõltub suuresti miinuskraadide saabumisest, sest siis saab hakata kunstlund tootma.

Sihtasutuse Viljandi Jäähall juhatuse liige Aivar Talvet tunnistas, et linnaga sõlmitud lepingut pole sihtasutus kunagi täita suutnud. Kokkuleppe kohaselt peaks väljakul juba kaks kuud jää olema, kuid seda hakatakse nädala jooksul alles valama.

ELMO RIIG

Asjatundjatele. Soodsalt

300

aastalõpu eripakkumist

Lisainfo: www.kampaania.dahl.ee

SANITEHNIKA · KÜTE · VENTILATSIOON
VEEVARUSTUS · KANALISATSIOON

DAHL AS Varnald - Dahl
E-R 8.00-17.00
Reinu tee 25
kampaania.dahl.ee

ILM

4°

Täna puhub läänetuul kii-
rusega 7–11 meetrit sekun-
dis. Sooja on 2–4 kraadi.
Päike tõuseb Viljandis kell
8.34 ja loojub kell 15.37.

VILJANDIS

Doonoripäev

Täna kella 9.45–13 saab
Viljandi haigla saalis
verd loovutada. Kaasa
võtta pildiga isikut tõen-
dav dokument.

Kolksatab haamer

Täna kell 12 lõpeb maa-
valitsuse korraldatud
avalikul elektroonilisel
enampakkumisel paku-
muste esitamine konfis-
keeritud sõiduki Jeep
Cherokee ostmiseks.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

28.11.-1.12.2013

SELVER
Hea mõte

**SUPER
HINNAD**

3.99
6.19 **35%**

Jahutatud sea kaelakarbonaad
kg

4.79
7.95 **39%**

Roogitud vikerforell
Eesti, kg

2.69
4.59 **41%**

Kohv Classic, keskmine röst
Merrild, 500 g, 5,38/kg

1.69
3.10 **45%**

Tualettpaber Orchidea Smaragdo,
3-kihiline, Grite
8 rulli/pk, 0,21 rull

JUHTKIRI

Seinad tuleb püsti saada

Kui vastvalminud Viljandi lauluväljaku plats oli eile jääkihiga kaetud, siis sinne jääväljak veel mitte. Seda seetõttu, et teisena nimetatu asub katuse all.

Varju puudumine on ka peaaegu ainus, mis Viljandi lauluväljakut ja jäähalli uisutamiskohana teineteisest eristab. Seinu jäähallil teadupärast pole.

Pole imestada, et nii, nagu ei tekkinud jääd lauluväljakule oktoobris, mil seda alles ehitati, ei juhtunud seda ka jäähallis. Kui uisuplats pole ruumis, peab rahakott puuga seljas olema, et plusskraadide juures pikemat aega jääd teha ja hoida. Viljandi-suguses väikelinnas ei õnnestu aga sellist kulutust kuidagi ära katta.

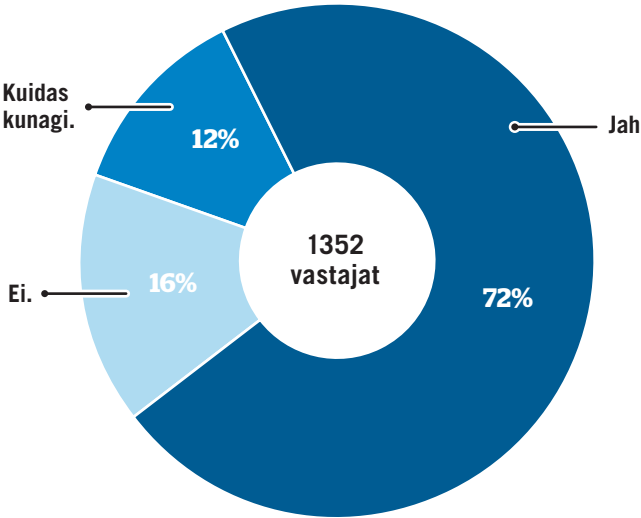
Paradoksaalsel kombel on linna ja jäähalli omanike vahel kehtinud aastaid leping, mille järgi peavad väljakul olema seinad ja see peab tööle hakkama oktoobrist. Seetõttu tekitab lepingu muutmise jutuks tulemine küsimuse: miks alles nüüd?

See pole aga ainus jäähalliga seotud paradoks. Ehkki lauluväljaku platsi saaks hakata ilma suurte kulutusteta samuti uisutamiskohana kasutama, ei ole mõistlik seda teha, sest linn maksab jäähallile iga aasta kena kopika toetust. Seega tähendaks jäähallile konkurendi tekitamine iseenda kulutuste torpedeerimist. Siinkohal väärib märkimist, et lauluväljak asub jäähalliga võrreldes märksa magusamas kohas.

On selge, et Viljandi vajab korralikku uisutamiskohta. Et võimalus uiskudel libiseda on igati teretulnud, tähendab see, et hallile tuleb seinad ümber saada. Jäähalli praegused omanikud on saanud rajatise endale olude sunnil ja nende rahakotile lootma jääda ei saa. Seega peaks linn arvestama võimalusega ölg ettevõtmisele veelgi toekamalt alla seada ning aidata seinte püstitamiseks raha leida.

VEEBIKÜSITLUS

Kas teie kannate pimedal ajal helkurit?

Allikas: Sakala

Roosa täpi müsteerium

NEED INIMESED, kes otsivad uudiseid internetist, leidsid teisipäeva pärastlõunal Sakala digilehest loo, mida võib nimetada selle sajandi kõige jaburamaks. Kolme-neljalauseisest tekstist võis lugeda, et kriminaalpolitseinikud otsivad isikut, kes poolteist kuud tagasi Viljandisse roosa täpi maha joonistas.

Artiklil polnud mingit konteksti, mingit selgitust. See oli lihtsalt politseinike palve pealtnägijaile. Neil, kes roosa täpi joonistamist nägi või kes teab mingil muul moel, kuidas see asfaldile sai, paluti uurijaga ühendust võtta.

Nii jäigi paljudele lugejatele mulje, et politseil pole Viljandis midagi muud teha, kui otsida taga inimest, kes tänavale kummalise märgi maha jättis. Ja see tekitas neis imestust. Vedas kõigepealt suunurgad kõrva taha ning pani seejärel pahandama.

Pahandati politseiga, et too selle asemel midagi targemat ei tee, ning Sakalaga, et too sedavõrd jaburaid teateid edastab.

SELLE FAKTI VASTU, et Sakala on oma digilehes avaldanud tobeda uudise, ei saa mingil moel. Nüüd tasub aga paotada toimetuse kõogiust ning kirjeldada, kuidas värvilaigu kajastamine välja nägi.

Teisipäeval kell 14.46 saabus Sakala üldisele e-aadressile meil politsei pressiesindajalt pealkirjaga «Viljandi politsei selgitab Koidu tänaval kõnitatele punase märgistuse teinud isikut». Olin toimetuses töönaoliselt esimene, kes selle avas. Mindki tabas jahmatus. Ja mõne hetke pärast venisid suunurgad ülespoole.

Seejärel tekkis küsimus, kuidas käituda. Mulle ei meenu oma paarikümne aasta pikkusest ajakirjanikutööst ühtegi korda, kui Sakala oleks politseile öelnud, et ei avalda tema palvet. Politseil on päris tihti vaja pöörduda viljandlaste poole, et neilt abi saada, ja Sakala on selleks parim vahendaja.

Tavaliselt reageerime sääraستهle abipalvetele viie minuti jooksul. Seekord võttis hämmeldus oma aja. Enne kui teada sai lugejatele nähtavaks, käisin ise kohapeal ära ja rääkisin ka kahe sealsamas lähedal elava inimesega. Kumbki neist polnud värvilaiku seni tähelegi pannud.

Enne abipalve avaldamist võtsin ühendust ka politsei pressiesindajaga, et pärida teksti avaldamise kohta. Politseid avalikkuse ees esindav inimene mõistis küll olukorra ab-

MARKO SUURMÄGI

Sakala peatoimetaja asetäitja

surdsust, kuid ei saanud kuidagi aidata. Nimelt ei tahtnud pädevad uurijad avaldada, miks täpi joonistajat öieti otsitakse.

Olukorras, kus kriminaalmenetluse edenemise huvides ei saa või ei taha politsei või prokuratuur avaldada juhtunu kohta olulist osa infost, võibki juhtuda, et lugejani jõuab uudis «Kriminaalpolitsei otsib värvipleki tekitajat». See ilmus Sakala digilehte kell 15.16 ehk pool tundi pärast info saabumist.

TÄIESTI VÕIMALIK, et oma töö spetsiifikat arvestades on politseil ja prokuratuuril palju lihtsam taluda asjasse mittepuutuvate lehelugejate hämmastust ja netti ilmuvaid iroonilisi kommentaare kui avaldada lisainfot. Eesmärk peab ju olema kurjategija tabamine ning vaimukused täpi, politseitöö ja ajakirjanduse olemuse kohta on selle eest madal hind.

Ajakirjaniku pealekäimisel oli politsei mõni aeg pärast esimese uudise ilmutumist nõus lisama, et roosa täpi tegija võib olla seotud mõne kuriteoga ning tapp ise ei ole põhjus, miks kedagi taga otsida. Sellekohane lisainfo jõudis Sakala digilehte kell 16.06.

Poolteist tundi hiljem sai Sakala politseist veel ühe infokillu. Selgus, et täpi joonistaja võib olla seotud poolteist kuud tagasi Viljandis asetleidnud rööviga. Keda rööviti ja kus, seda ajakirjandus ega avalikkus ei tea.

Järgmise päeva paberlehe lugejad said korraga kogu info, mis ajakirjanikul oli õnnestunud koguda. Vähemalt ei jäänud neil muljet, et roosa täpi asfaldile joonistamine on kuritegu.

See on ühtlasi ilmekas näide digi- ja paberlehe erinevusest. Internetis jõuab lugeja uudiseni küll kiiresti, kuid tihti tuleb leppida esmaste infokübemetega. Paberlehest leiab lugeja toimetatud ehk filtreeritud ajakirjandusliku materjali, ent seda tuleb oodata.

MIKS AGA ÜHEST roosast täpist veel kord nii pikalt kirjutada? Põhjus peitub selles, et kõnealust uudist luges rekordiliselt palju inimesi. Sakalas polnud väga pikka aega ilmunud

”**Olukorras, kus kriminaalmenetluse edenemise huvides ei saa või ei taha politsei või prokuratuur avaldada juhtunu kohta olulist osa infost, võibki juhtuda, et lugejani jõuab uudis «Kriminaalpolitsei otsib värvipleki tekitajat».**

KÜSITLUS

Mis on teie meelest Viljandi liikluses kõige suurem mure?

ENN TÜRK, politseinik

Tänavad on auklikud. Mitte igal pool, aga mõni põhitee on küll ebatasane.

VILJAR LINNOK, müügiesindaja

Ma pole kohalik ega oska seetõttu eriti kaasa rääkida. Esimese hooga midagi hullu silma ei jää.

SULEV KIRS, pensionär

Jalakäijaid pole pimedal ajal kuigi hästi näha. Rohkem võiks rõhku panna ülekäiguradade valgustamisele.

TIINA LEPA, registripidaja

Õhtuti, kui väljas valitseb pimedus, võiksid jalakäijad enda küljes mõlemal poolel helkurit kanda, sest muidu ei pruugi neid lihtsalt märkata.

VIKA ZIEDS, kodune

Üks probleem on seotud kihutajatega. Elan keskklinnas Laidoneri platsi juures ning võin öelda, et õhtuti on seal kandis palju uljaspäid. Politsei peaks neile tähelepanu pöörama.

KARL-EDUARD SALUMÄE

PRÄÄNIK

Lennundusentusiast Heinar Kalam valiti Viljandimaa aasta parimaks vabatahtlikuks.

PIITS

Viljandi huvikoolist varastati elektrikitarr'i võimendi.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

2850

Politsei kolmapäeval avaldatud infost selgub, et nädal tagasi murti Vastemõisa külas töökotta ning varastati sealt neli rehvi koos velgedega ja kalastamis-tarbeid. Vargusega tekitatud kahju on 2850 eurot.

Valgusfooride lõunapaus kulges rahulikult

Eile keskpäeval lülitati Viljandis Jakobsoni ja Leola tänava ristmikul mõneks ajaks välja valgusfoorid, et teha veetorni juures sihtasutuse Tartu Kiirabi uues baasis elektritöid. Lisaks elektrisüsteemi uuendamisele on sinna plaanis paigaldada tänavavalgustus.

Osaühingu Allup Elekter töödejuht Jaan Pulla ütles kella 12 ajal, et kahe tunni asemel üritatakse hakkama saada poolteise tunniga ja esimesel võimalusel lülitatakse valgusfoorid taas põlema.

Kella 11 ajal pimedaks jäänud foorid ei toonud kaasa suuremaid segadusi. Kuigi autojuhid olid enamasti tähelepanelikud, tekkis paar liiklusohutlikku olukorda, kuid need lahenesid plekimõlkimise asemel järsu pidurdusega. Nii näiteks pääsesid keset ristmikku napilt kokkupõrkest mööda peateed sõitev Seat ja samal ajal vasakpöört sooritatav Volkswagen. (Sakala)

Mööda peateed sõitnud Seat ja samal ajal vasakpöört sooritanud Volkswagen pääsesid napilt kokkupõrkest.

Libedahooaeg algas murtud luudega

Eile hommikupoolikul käis Viljandi haigla erakorralise meditsiini osakonnas neli libedaga kukkunud inimest. Kolmel patsiendil avastati nihkega luumurd ning üks neist läks operatsioonile, teised pääsesid pärast kipsi paigaldamist kodusse ravile.

Haigeid edasi suunav triaazide Talvi Maasepp tões, et esimene libedus ja selle tõttu vastuvõttu tulnud patsiendid ei valmistanud üllatust, sest käes on juba novembri lõpp, mis on sellisteks õnnetusteks tavapärasest tunduvalt hilisem aeg.

Lisaks neljale kukkunule käis tervisekontrollis autojuht, kes oli libeda tõttu teelt välja sõitnud. (Sakala)

KATLAMAJA

Olustvere alevikus langeb sooja hind märgatavalt

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Kuigi Olustverre kerkis uus puidukatlamaja, tõusis sel sügisel asulas sooja megavatt-tunni hind 78,60 eurolt 86,40 eurole.

«99 protsenti on kindel, et hind langeb uuest aastast 66 eurole,» sõnas Suure-Jaani Halduse nõukogu liige Olavi Udam reedel pidulikult avatavast katlamajast kõneldes. «Just sellele hinnale on konkurentsiamet andnud kooskõlastuse. Kinnituskiri saabub lähipäevadel.»

Hakkpuit on turvalisem

Et vahepeal olid omavalitsuste valimised, siis tõenäoliselt muutub nõukogu, mis detsembrikuus hinna lõplikult kinnitab. «Konkurentsiameti kooskõlastatud hinnast kallimalt müüa ei saa,» selgitas Olavi Udam. Ta märkis, et tegemist on väga kaaluka, 31-protsendilise hinnalangusega.

Asjaolu, miks kallilt õlilt odavale hakmele ülemineku

järele hind esialgu hoopis kerkis, on vallajuhtid põhjendanud sellega, et mullu oli põlevkivi hind väga kõrge ning katlamaja töötas kahjumiga, uus katel ei olnud aga veel korralikult tööle hakanud.

Olavi Udami sõnutsi tulnuks põlevkivikatlaga jätkamise puhul hindu veelgi rohkem kergitada.

«Hakkpuidule ülemineku tagab selle, et ka lähiajal hind oluliselt ei tõuse,» selgitas ta. Seda, et sooja hind väga madalale langeks, Udami hinnangul siiski loota ei ole. «Kuigi praegu on hakkpuit üks odavamaid kütteaineid, on kindel, et küttepuidu kasutamine Eestis lähiaastatel oluliselt suureneb, seega kerkib ka hakkpuidu hind.»

Samas on hakkpuidu hind Udami sõnutsi stabiilsem kui vedelkütusel, mille maksumus võib maailmaturul hüppeliselt kerkida.

Suure-Jaanis läheb tööks

Olustvere sooja hinda võimaldab Olavi Udami sõnutsi ohjes hoida ka asjaolu, et ümberehitust toetas suures osas keskonnainvesteeringute keskus

(KIK). Osaühingu Wetorex tehtud renoveerimise kogumaksumuseks oli 681 354 eurot, sellest KIK-i toetus oli 283 897 eurot. Hakkpuidu tarneks on sõlmitud leping osaühinguga Silvanus Sawmill.

Uue katlamaja võimsus on 1,5 megavatti. See töötab automaatrežiimil ning inimest kogu aeg kohapeal ei ole. Aegajalt on vaja haket ette tõsta ning teha hooldustöid. Katlamaja jälgitakse arvuti kaudu, andmed tulevad keskusesse kokku ja rikke korral saabub sõnum mobiiltelefonile.

Samamoodi nagu Olustveres, on kavas KIK-i toetusega renoveerida ja põlevkiviolilt hakkpuidule üle viia Suure-Jaani katlamaja. Ümberehituse tegemiseks korraldatud hanke võitis Tartu osaühing Märja Monte. Odavamat lahendust otsitakse ka Sürgaverre. Paraku sealset renoveerimisplaani KIK ei toetanud. Seega tuleb vajalik raha leida vallas endal või koostöös ettevõtjatega.

«Sürgaveres on Hõõvellis-tul suured tootmishooned, kus tekib hulgaliselt tootmisjääke, mis sobivad põletamiseks. Ehk saab sealt abi,» sõnas Olavi Udam.

PÄEVAINTERVJUU

Volikogu esimees: ootame kodanikke kaasa rääkima

Ehkki Viljandi linnavolikogu istungid on olnud vabakuulajatele alati avatud, soovib uus linnavõim meelitada neile senisest rohkem inimesi.

Viljandi uus võim on võtnud sihiks, et linnavolikogu istungitel käiks kohal rohkem linnakodanikke. Volikogu esimees Randel Länts, selgitage, miks seda vaja on?

Me tahame, et rahvas oleks linnajuhtimisse rohkem kaasatud ja mõistmine oleks kahepoolne. Et meie saaksime aru, mida linnaelanikud soovivad, ja vastupidi – et viljandlased saaksid aru, kuidas volikogu oma otsuseid langetab.

Oleme teinud istungisaalis muudatusi, et mahutada sinna rohkem inimesi. Vaatame, missuguse tulemuse see annab.

Linnavalitsusel on plaan viia volikogu istungid raekojast Sakala keskusesse.

Selline plaan tõesti on. Me veel arutame seda volikogu eestseisuses, aga praegu julgen arvata, et uue aasta algul teeme sellega proovi. Tean, et Viljandi gümnaasium soovib vähemalt ühel linnavolikogu istungil osaleda. Miks ei võiks seda teha ka kaheksanda ja üheksanda klassi õpilased? Sellist võimalust praegune volikogu saal paraku ei paku.

Linnajuhtimine peab olema läbipaistev ja kaasav. Linnakodaniku osalemine selles ei tohi jääda ruumi taha. Näiteks sel moel, et ratastooliga inimesed ei pääse omal jõul volikogu saali.

Möistan ma õigesti, et põhjus, miks linnakodanikud on volikogu istungil käimise võimalust seni napilt kasutanud, seisneb teie hinnangul kohas, kus koosviibimised toimuvad?

Raske öelda, aga arvan, et selles on roll mitmel teguril. Kui lihtsalt öelda, et volikogu koosolek on linnarahvale avatud, siis on üsna palju lootet, et inimesed seepeale kohale tulevad. Me peame tegema mitu sammu selleks, et linnaelanikud poleks seal lihtsalt passiivsed vaatajad, ning looma neile võimaluse istungil ka sisulises mõttes osaleda. See ongi meie kaugem eesmärk.

Niinimetatud vabakuulaja saab linnavolikogu istungil sõna sekka öelda siis, kui teie volikogu esimehena talle selleks võimaluse annate ja kui ülejäänud volikogu selle vastu pole. Kas julgete lubada, et hakkate sel moel sõna andma?

Volikogu käitub vastavalt reglemendile, mis näeb muu hulgas ette seda, et inimene peab end varem registreerima. Seega ei julge ma praegu sellist lubadust anda, küll aga kinnitan, et selle poole tuleb liikuda.

Peame jõudma volikogus otsusele, kuidas me istungitel arutelusid juhime ja korraldame. Linnavolikogu istungil ei ole mõtet Kuku raadio stiilis «Vox populit» teha.

Kas see tähendab, et kehtivas korras võib tulla muudatusi?

Kaheldemata. Me juba tegeleme linna põhimääruse ja volikogu töökorra muutmisega. Näitena võib tuua volikogu komisjonide liikmete arvu suurendamise, millega tahame elavdada komisjonides peetavaid arutelusid.

Mis saab siis, kui linnavõimu lahke kutsumise peale tuleb volikogu istungitele inimesi, kes ei soovi konstruktiivselt arutleda, vaid tahavad hoopis ennast näidata ja segadust tekitada? Eks meil tule siis sellest kogemusest õppida ja oma järeldused teha. Usun, et asjade nii-öelda paika loksumine võtab mõnevõrra aega.

KARL-EDUARD SALUMÄE

Alampalk tõuseb 355 euron kuus

Valitsus kavatseb kehtestada töötasu alammääraks tuleval aastal täistööajaga töötamise korral 355 eurot ning ületuleval aastal 390 eurot kuus. Tunnitasu alammääraks kehtestatakse 2014. aastal

2,13 eurot ja 2015. aastal 2,34 eurot, teatas valitsuse kommunikatsioonibüroo.

Praegu on töötasu alammäär tunnis 1,90 eurot ja täistööajaga töötamise korral kuus 320 eurot. (Sakala)

Selleks, et ka tulevikus oleks võimalik Eesti aedades saada punapõskseid õunu, tuleb kontrollida, ega puud ole bakterpõletikku haigestunud.

ELMO RIIG

Bakterpõletik andis tänavu hingamisaega

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Mullu Eestit rünnanud üliohtlik viljapuu-bakterpõletik on tänavu taltunud. Kuues istiku-kasvatases oli küll haigusekahtlus, kuid see osutus alusetuks ning ühtki uut haigusnähtu ei tuvastatud.

Bakterpõletikku on avastatud 2005. aastast Leedus ja 2007. aastast Lätis. Eestisse jõudis haigus mullu ning pärast nakatunud taimede leidmist läksid tuleroaks 40 000 istikut Juhani puukoolis ja rohkem kui 2500 puuga vana õunaaed Jõgevamaal. Kahtluste tõttu oli uurimise all veel mitu istikukasvatust. Samuti hävitati istikud kolmes koduaias, millest kaks on Viljandimaal.

Lätis ja Leedus tekkisid uued kolded

Võimalik, et edasisele levikule sai piduriks tänavune küiv suvi, sest viljapuu-bakterpõletik vajab arenemiseks niisket keskkonda.

Põllumajandusameti peadirektori asetäitja Raina Möttus ei ole selles siiski kindel. «Lätis ja Leedus oli samasugune ilm, ent nendes riikides ilmnes tänavu mitu uut haiguskollet,» ütles ta.

Asjaolu, et Eestis tänavu bakterpõletikku ei leitud, ei anna Raina Möttuse sõnusti lõplikku kindlust. «Kriitiline aeg on teadlaste hinnangul vähemalt kaks aastat. Kui selle aja jooksul uusi koldeid ei ilmu, võib ehk veidi kergemalt hingata,» sõnas ta.

Mullu kehtinud määruse kohaselt tuli haigustunnuste ilmnedes hävitada kõik viljapuu-bakterpõletikuga saastunud ja nendega kokkupuutunud ehk saastumiskahtlased taimed. Tänavu otsustati määrust leevendada ning lauspõletamist enam ei tehta. Saastumiskahtlased taimed pannakse isolatsiooni ja neid kontrollitakse järelevalve käigus.

Raina Möttuse sõnusti tuginedi nõuete leevendamise ettepanekut tehes esimestele kogemustele ja teiste riikide praktikatele. Et riik kõik istandustes hävitatavad tai-

med kompenseerib, mõjutab tõrjeabinõude valik ka maksumaksja kulusid. Ettevõtjad on väitnud, et Lätis ja Leedus on oldud leebed ja Eestis liiga ranged. Vastuse peaks sellele andma uute haiguskollete arv.

Elanikel pole põhjust teatada

Polis asuva Seedri puukooli peremees Elmar Zimmer peab ohu märgiks seda, et erinevalt Leedust ja Lätist ei kompenseeri riik bakterpõletiku haigusnähtude ilmnemise korral istikute hävitamist koduaedades ja seega pole inimesed motiveeritud haigusest teada andma. Näiteks Lätis on hävitatud tuhandeid koduaedade istikuid.

Ka Raina Möttuse sõnusti on tegemist suure ohuallikaga. «Väidetavalt ei olnud seda küsimust võimalik õiguslikult reguleerida,» märkis Möttus. «Nimetatud kompensatsiooni eesmärk ei ole kedagi rikkaks muuta, vaid motiveerida kaasa töötama.»

Tema andmetel töötab Eestis 22 taimetervise inspektori ning ei saa loota, et nood jõuaksid istanduste kõrval kontrollida kõiki koduaedu. «Mida rohkem inimesed meiega kaasa töötavad, seda kiiremini saame reageerida. Õnneks on nad olnud väga koostööaldis ja kahtlustest palju teada andnud. Oleme teinud üle saja täiendava inspekteerimise ja käinud väljakutsel kohapeal,» rääkis Möttus.

Ta rõhutas, et hüvitis võib aidata kaasa sellele, et inimesed asuvad koostööd tegema ega ürita tagajärgede kartuses infot varjata. «Kui tänu sellele saame kahjustajale eos jaole, on kokkuvõttes kahjud hoopis väiksemad. Võidelda viljapuu-bakterpõletiku või mis tahes teise ohtliku kahjustajaga siis, kui see on juba üle riigi laiali, on oluliselt kallim ja keerulisem,» selgitas Möttus.

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seedri sõnul peab kõnealust küsimust väga põhjalikult arutama. «Pean võimalikuks määrust muuta nii, et kõiki koheldaks võrdselt ja kompensatsiooni makstaks ka eraaedades nakatunud taimede hävitamise korral,» sõnas ta.

TÄNU

Kodanike parimad teod said tunnustuse

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Eile jagati Heimtali mõisas auhindu ja tänukirju Viljandimaal 2013. aastal parimateks valitud kodanikele ja nende tegemistele. Viies hinnatud kategoorias oli kandidaate kokku 39.

Viljandimaa arenduskeskuse konsultandi Kristi Lõhmuse sõnul võimaldab tunnustamine märgata kodanikualgatuse korras tehtud tegusid ja mis veelgi tähtsam – inimesi nende taga.

Õised patrullijad

Parimaks kodanikualgatuseks valis tunnustamiskomisjon Karksi meeste õised patrullikäigud hilissuvel ja sügisel. Kristi Lõhmuse sõnul tunnustati selles kategoorias uuenduslikku lähenemist, mis on suurepäraseks eeskujuks teistele.

Et Karksi piirkonnas oli toime pandud palju vargusi, hakkas paarkümmend vabatahtlikku kohalike meeste algatusel õhtuti ja öösiti autodega külateedel patrullima. Selle tulemusena muutus elu seal turvalisemaks.

«Eks tore ole ikka, kui ettevõtmine leiab laiemat toetust, ning võib-olla meie eeskujust sünnivad uued algatused ja liikumised,» rääkis Andre Aavastik, kes oli koos Priit Oksa ja Tarmo Tõnissoniga eile Heimtali mõisa auhinda ja tänukirja vastu võtma tulnud.

Tõnisson kõneles, et algul oli kohalike meeste entusiasm tohtu ning ehkki see on vahepeal vaiksemaks jäänud, on põhituumik endiselt töös. «Eesmärk on liikuda graafiku järgi mööda valda ringi ja hoida ära kuritegevust,» tähendas ta ja lisas, et tähelepanu ei pälvi ainult vargused, vaid kõikvõimalik huligaanitsemine.

Vajaduse korral informeeritakse politseid, aga abipolitseinikeks end ei registreerita. Tõnisson märkis, et on väga hea, kui vähemalt pooled liikmetest saaksid turvatöötaja koolituse – see annaks oskusi ja võimalusi. Plaan on kaasata 24 või 26 inimest, kes siis paarikaua kuus kahel ööl väljas oleksid.

Järv andis ajaloo

Pärandkultuuri kandjatest tunnustati parimaks Valma külaselts, kes koostas koguteose «Kilde Valma kandi ajaloost».

Valma külavanem ja külaseltsi juhatuse esimees Jaan Leetsar ütles, et raamatu kokkupanek võttis aega mitu aastat, kuigi tegelikult algas töö juba sajandeid tagasi. «Sinna on ju korjatud arhiividest materjale, mis talletati juba mitmesaja aasta eest,» selgitas ta.

Valma on eriline selle poolest, et seal on tehtud arheoloogilisi väljakaevamisi ja leitud, et see ala oli asustatud juba 3000-4000 aastat enne meie ajaarvamist.

«Umbes 12 tuleaset on leitud ja see on ühes külas juba suur sõna,» lausus Leetsar.

Teose jaoks käidi talust talusse, et ühte raamatuse saaksid kirja talude areng tagasivaatega Vabadussõja aega. Ta rõhutas, et tegu pole ainult Valma küla ajaloo, vaid nagu pealkirgi ütleb, uuriti kogu seda kanti.

«Kant on natuke laiem kui küla, siin on osa Täna-silma, Kolga-Jaani ja Tarvastu asju ka sees,» kõneles Leetsar. «Igasugune piiride tõmbamine on kunstlik ja kogukond on natuke parem mõiste, sest Valma kant on oma erilise saanud just Võrtsjärvest ja see annab meile näo.»

Abistamine ja lennuväli

Tänavune parim kodanikuühendus on mittetulundusühing Teeme ning selle taga olevad Epp Johani ja Jaanika Toome. Nad on aktiivsed tegutsesid sotsiaalvaldkonnas. Kristi Lõhmus loetles võitja teeneteks Viljandimaal käima pandud isikliku abistaja teenuse, töötute aktiveerimise, tugiisikute koolitused ning üksikvanemate ja enesetäiendajate klubi loomise.

Parima vabatahtliku tiitel läks 22 kandidaadi seast Heinar Kalamile. Tänu temale suudeti säilitada lennuväli Viljandi külje all ja on alles Viljandimaa lennustraditsioonid.

Parima kodanikuühiskonna toetaja kategooria võitjat välja kuulutada ei saanud, sest kandidaate oli ainult üks. Seega jäi üle tunnustada nominenti, kelleks oli heategevusfond Dharma.

Pärandikandja tiitli sai endale mittetulundusühing Valma Külaselts. Auhinna võttis vastu Kai Mikk.

4 x ELMO RIIG

Viljandimaa parima vabatahtliku auhind kuulub lennundusvaldkonnas tegutsevale Heinar Kalamile.

Hea algatuse tiitel läks Karksi meestele õiste patrullimiste eest, millega peatati piirkonnas varguste laine. Fotol Priit Oks (vasakult), Tarmo Tõnisson ja Andre Aavastik.

Aasta kodanikuühenduse tiitli sai endale mittetulundusühing Teeme, mille eesotsas on Epp Johani (keskel) ja Jaanika Toome.

Huvikooli kitarri-võimendi langes varaste saagiks

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Viljandi huvikoolis kitarrimängu õpetav Kalev Saarva märkas teisipäeval, et klassiruumist on midagi puudu – koos varastega oli kadunud elektrikitarr või võimendi.

Facebooki kaudu vargaid jälitama asunud Saarva märkis sotsiaalvõrgustikku postitatud kuulutuses, et kuritöö pandi arvatavasti toime esmaspäeva õhtul kella üheksa ja kümne vahel. Ringijuht oli sel ajal juhtunud majas nägema kaht võõrast noormeest, keda ta ei osanud milleski kahtlustada.

«Huvikoolis on päris suur seltskond ja kõik ei tunne kõiki,» nentis Saarva. Tema sõnul pidid vargad teadma, mille järele nad tulevad ja kuidas selle juurde pääseda, sest ruumi, kus oli helivõimendi, oli sisenetud võtmega.

Saarva on ilmselgelt nõr dinud, et niisugune lugu juhtus, sest on selle toa pille täis olnud, et lapsed saaksid õpida.

«See oli hindamatu väärtusega, sest sellega tehti tööd. Kui teil pastakas ära kaob, siis ei saa ka tööd teha,» tõi kitarrõpetaja võrdluse ajakirjanikutööga. Kui uue pastaka saab peenraha eest, siis näpatud Marshalli firma võimendi maksab 420 eurot.

Saarva ei usu, et kurikaelad hakkavad varastatud asja ise kasutama, pigem tahavad nad selle rahaks teha. Sel põhjusel kutsus pilliõpetaja ka Facebooki kuulutuses üles endale teada andma, kui keegi märkab niisugust võimendit mõnes internetiportaalis või pandimajas müügil olevat.

Kalev Saarva õpetab pillimängu lisaks Viljandi huvikoolile veel Olustveres ja Suure-Jaanis. Tema sõnul pole viimasel ajal sealt muusikainstrumente varastatud. Viimati kadusid umbes poolteist aastat tagasi trummitaldrikud ja neid pole ta rohkem näinud.

Viljandi kriminaaltalituse juhi Meelis Ringi hinnangul ei ole Viljandis sagenenud teated vargustest koolides ja muudes asutustes.

Teate, et Jakobsoni tänaval asuvast huvikoolist on kaduma läinud kitarrivõimendi, sai politsei teisipäeva õhtul ning alustas juhtunu uurimiseks kriminaalmenetlust.

Sellise Marshalli elektrikitarrivõimendi viisid vargad esmaspäeva õhtul minema huvikooli pillitoast, mille ukse nad olid võtmega lahti keeranud. ERAKOJU

Kõrgemäe tänav on kahe-suunaline, aga kohe tänava alguses võõtraja ees pisut pikemalt peatunud auto sunnib taganttulijad lausa ristmiku juures möödasõitu sooritama. Liiklus on hommikul tiptunnil tihe ja kes otsib peatumiseks kohta võimalikult kooli ligidal, kasutab selleks iga võimalust. Pilt on tehtud eile kell 8.08.

2 x AIVAR AOTÄHT

LIKLUS

Koolisõit nõuab kannatust

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Hommikune tiptund ajab last kooli sõidutava vanema vahel tulist kurja vanduma, kuid samas võib teekond minna tõrgeteta.

Lapsevanem Tiit Maisa ütles, et sõidutab last Kesklinna kooli algklasside majja mööda Jakobsoni tänavat ning kohtab hommikuse tiptunni ajal autojuhtidest lapsevanemaid, kes teiste liiklejatega ei arvesta.

Tema sõnul üritatakse autoga võimalikult koolimaja ukse ette sõita ja nõnda on ummikud lihtsad tekkima. Eriti tihedaks muutub trügimine mõni minut enne kella kaheksat ja kestab nii ligi veerand tundi.

Samuti on Maisa andmeil probleemiks need autojuhid, kes peatuvad võsukeste mahalahutamiseks otse ülekäiguraja ees, taga või lausa selle peal.

«Lisaks laseb mõni autojuht oma lapse välja sõiduteepoolsest uksest,» jätkas ta. «Hiljuti nägin, kuidas väike laps kargas välja keset teed, samal ajal kui teine auto vastu tuli. Teinekord peatus üks auto ristmiku lähedal keset teed, ja kui ma seepeale signaali andsin, oleks ta oma enese lapse peaaegu alla ajanud.»

Maisa rõhutas, et kooli juures jääks ummikuid vähemaks, kui lapsevanemad teeksid peatuse poolsada meetrit eemal. «Mina näiteks lasen lapse kõnniteele Jakobsoni tänaval enne bussipeatust,» sõnas ta. «Minu arvates peaks bussipeatusest Kõrgemäe ristmikuni olema peatumine üldse keelatud, see annaks liiklusele ruumi.»

Omaette takistuse tekitab tema sõnul Jakobsoni tänaval juba mitmendat aastat seisev kollane auto.

Maisa lisas, et ta on Kesklinna kooli liiklusprobleemi-

dest rääkinud linnavalitsusele ning linna liikluskomisjonile, kuid kasu pole sellest olnud miskit.

«Kas oodatakse seni, kui mõni laps seal auto alla jääb?» päris Maisa.

Ummik või ootepaus

Jakobsoni tänaval liiklust häiriva kollase autoga on hästi kursis ka lapsevanem Keirin Miilmaa, kes võtab lapse iga äripäeva hommikul auto peale ja viib Kesklinna kooli algklasside majja. Liikluse sujuvusest on tal oma arvamust.

Miilmaa sõidab kooli juurde samuti mööda Jakobsoni tänavat ning teeb kooli ees peatuse.

«Jõuan tavaliselt kohale viis minutit pärast kella kaheksat ning siis Jakobsoni tänaval koha leidmisega raskusi ei ole,» lausus ta. «Hommikuse tiptunni ajal on liiklus muidugi tihedam, aga ummikuks seda pidada ei saa. Iseasi, kui keerata paremale Kõrgemäe tänavale – seal on kitsas ning vahel tekib seisakuid.»

Miilmaa lisas, et rääkis hommikusest liiklusest oma

Kooli kõrval peatumiseks hõivab mõni auto kõnnitee. Pilt on tehtud eile kell 7.55.

tuttavaga, kes sõidutab Kesklinna kooli kaht last. «Tema teeb Kooli tänavast vasakpöörde Jakobsoni tänavale ja peatub seal koolimaja ees. Ta jõuab sinna kümme minutit enne kella kaheksat ning temagi pole ummikuid märganud.»

Eilsel sajusel hommikul läks pooleks tunniks sündmuskohale Sakala ajakirjanik, jälgides liiklust Kesklinna kooli algklasside maja lähedal Jakobsoni, Kõrgemäe ja Kooli ristmiku juures. Tippajal oli liiklus tihe, kuid ajutisi peatusi oluks palju ummikuteks nimetada.

Kell 7.45 oli kõik veel väga rahulik, kooli kõndisid üksi-

kud õpilased ja peatus mõni auto. See on ilmselt parim aeg, kui on soov suurest saginast pääseda.

Tihedamaks läks jalakäijate ja sõidukite voog kell 7.52. Ootuspäraselt sõitis enim autosid Jakobsoni tänaval ning liikumine vaheldus peatustega, et lasta jalakäijaid üle sebra. Seda momenti kasutasid ära Kooli tänaval oma järjekorda passivad autod, et sooritada vasakpöörde Jakobsoni tänavale või lipsata edasi Kõrgemäe tänavale.

Küll oli liiklusreeglite vastu patustajaid, kes peatusid kohe Kõrgemäe tänava alguses nii, et sõiduki nina ulatus vastu ülekäigurada ning taguots segas järgmise auto pööret Kõrgemäe tänavale. Nad ei peatunud jalakäijale teeandmiseks, vaid selleks, et oma laps autost välja lubada. Kes sõitis seejärel edasi, kes jäi veel ootama ja vaatama, et laps ikka kooliuksest sisse jõuaks.

Mõni sõitis autoga kooli juures täielikult kõnniteele. Jakobsoni tänaval eiras osa autojuhte liikluskorraldust, mis lubab küll peatuda, ent mitte parkida. Kõrgemäe tänaval muutsid kooli lähedal ruumi ahtamaks kolm sõiduauto, mis olid sinna varem pargitud.

Kell 8.10 jäi liiklus õppeasutuse juures hõredamaks ning viis minutit hiljem oli sinna asja vaid üksikuil.

Viljandi politseijaoskonna juht Alvar Pähkel tõdes, et

septembri algul käis politsei koolide juures liiklust rahustamas ning juhtidele reegleid meenutamas, kuid aasta läbi ei saa mundrimehed seal passida.

Asja kontrollitakse

Politseijuht polnud võtta andmeid, mis andnuks võimaluse võrrelda, kas Kesklinna kooli juures on hommikuse tiptunni ajal liigelda keerukam kui mujal. Küll märkis ta, et näiteks Viljandi gümnaasiumi juures on liiklus päris hästi sujunud.

«Praegu pole politseile kõnealusel teemal ka kaebusi laekunud,» lausus Alvar Pähkel. «Vahel neid ikka tuleb ja siis oleme reageerinud. Aga võib-olla tasub politseil nüüd vähemalt Kesklinna kooli juurde taas mõnel hommikul vaatama minna.»

Politseijuht lisas, et ummikute vältimiseks ei maksa autoga päris kooli juurde trügida ning võimaluse korral võiks lapse kooli viia pisut enne hommikust tiptundi.

Viljandi linnapea Ando Kiviberg ütles, et kui ta polnud veel ametlikult meeriks saanud, tuli Tiit Maisa temaga Kesklinna kooli liiklusküsimusest rääkima.

«Ma pole saanud seda teemat veel liikluskomisjonile edasi anda, aga aitäh nüüd meelde tuletamast,» lisas ta. «Kontrollime olukorda ja kui on probleem, mis vajab lahendamist, tuleb seda teha.»

ARVAMUS

AAVO SOOPA,
Kesklinna kooli direktor

Eks meil algklasside maja juures natuke kitsavõitu ole. Samas sõltub olukord ka päevast: vahel läheb lahedamalt, siis jälle tekib seisakuid. Aeg-ajalt on politseinikud käinud liiklust rahustamas.

Liiklus oleks sujuvam, kui autojuhid üksteisega rohkem arvestaksid. Varuge

TEEMAD

Toimetaja RANNAR RABA, 433 0051, rannar.raba@ajaleht.ee

49

2012. aastal registreeris tööinspeksioon Viljandi maakonnas 49 töövaidlust. Tartumaal oli neid samal ajal 455 ja Võrumaal 28.

TÖÖSUHTED

Allkiri paberil annab kindluse

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Tööl käimine on tuttav suuremale osale täiskasvanutest. Ometi on paljude inimeste teadmised oma õigustest ja kohustustest töösuhtes äärmiselt ahtad. See loob soodsa pinnase konfliktideks.

Tööinspeksioonilt palutakse igal aastal ligi 3000 korral abi töövaidluse lahendamiseks. Sellekohastest avaldustest iga teise on ajendanud töötasu või lõpparve maksmata jätmine. Iga kümnenda avalduse esitab aga tööandja, kes leiab, et inimene on lahkunud töölt enne etteteatamistähtaaja möödumist või põhjustanud oma tegevusega varalise kahju. Tööinspeksiooni spetsialistide tähelepaneku kohaselt võib mõlema kaebuse taga täheldada just töötaja vähest teadlikkust oma õigustest ja kohustustest.

Paljude töötasu-ga seotud vaidluste põhjustajaks on valdele lepinguliste alustele rajatud suhted ehk kogemata või meelega on töölepingu asemel sõlmitud töö tegijaga hoopis vähem sotsiaalseid garantiisid pakkuv töövõtu- või käsundusleping. Sellega lükuvad tööandjad ebaõiglaselt kõik kohustused töötegitaja rahakotile, vähendades ise tööjõukulusid. Töötajate vähene teadlikkus oma lepingulistest õigustest, aga ka kohustustest teeb sellise kuritarvituse pahasti väga lihtsalt teostatavaks. Tööinspeksiooni töösuhte

te osakonna juhataja Meeli Miidla-Vanatalu rõhutab, et kui inimene täitis kohustusi tööandja alluvuses ning too määras töötegemise aja, koha ja viisi, siis sellised tingimused viitavad niinimetatud sõltuvussuhtele ning tegemist on töölepingulise suhtega.

Töö tegelik sisu loeb

«Ükskõik, millise lepinguga töösuhe ka vormistatud ei ole, töövaidluskomisjon juhindub vaidluse korral ikka eeskätt töö tegelikust sisust ja töölepingu eeldamise põhimõttest,» selgitab ta.

Hoopis keerulisem on inimest aidata siis, kui kokkulepped on sõlmitud suuliselt. See tõttu soovib tööinspeksioon kõik lepingulised suhted enne töö kallale asumist vormistada kirjalikult. Isegi siis, kui töösuhe kestab alla kahe nädala.

Meeli Miidla-Vanatalu

Kirjalik leping annab mõlemale poolele selge ülevaate nii oma õigustest kui kohustustest ja vastutusest. Nii et see tuleks sõlmida ka lühiajalise töötamise korral.

Tasub meeles pidada, et teiste võlaõiguslike suhetega võrreldes annab

tööleping töötajale suuremad sotsiaalsed garantiid ja kohustused. Sellega on talle tagatud üldjuhul tähtajatu töösuhe, igakuine töötasu, puhkus ja puhkusetasu, ravikindlustus, koolitus ning ka tööohutus. Samas kohustub ta tegema tööd kokkulepitud viisil, ajal ja kohas.

Tasuta päevi ei ole

Töövõtulepingu või käsunduslepingu korral vastutab töövõtja või käsundisaja ehk töötegitaja ise oma tööaja ja -tingimus-

te ning sotsiaalsete garantiide eest. Tasu makstakse vaid tellimuse täitmise korral ning puhkust tellija või käsundandja ette ei näe. Ka ravikindlustus kehtib ainult juhul, kui leping sõlmitakse pikemaks ajaks kui kolmeks kuuks.

Sageli ei tea uuele tööle asuja, et tasuta proovipäevi pole Eesti seaduste kohaselt ette nähtud rohkem kui üks ja sedagi võib rakendada üksnes töötukassas arvel oleva töötuhul. Muudel juhtudel on töötaja sobivuse väljaselgitamiseks ette nähtud tasustatud katseaeg.

«Halbade üllatuste vältimiseks oleks mõistlik enne töösuhtes asumist kontrollida ettevõtte tausta äriregistrist ja krediidiinfost. Muide, väga palju olulist infot on võimalik kätte saada lihtsalt internetis firma või selle juhi nime guugeldades,» märgib Meeli Miidla-Vanatalu ning lisab, et kui tööd pakub vahendaja, on asjakohane veenduda, kas tal on lepingulised suhted tegeliku tööandjaga.

Infoajastu aitab

Infoajastu on avanud väga head võimalused ettevõtjate ärikultuuri uurida. Näiteks saab riigiportaalist www.eesti.ee vaadata, kas tööandja on tasunud sotsiaalmakse. Samuti saab juba tööl olles sama internetilehe vahendusel veenduda oma ravikindlustuse kehtivuses.

Töösuhteid puudutavate küsimuste ja kaebuste korral on võimalik abi küsida tööinspeksiooni juristi telefonilt 640 6000, mis on avatud kõigil tööpäevadel kella 9–15. Samuti on järelepärimised oodatud e-aadressil jurist@ti.ee. Lisainfot võib ammutada ka tööinspeksiooni kodulehelt www.ti.ee ja tööelu portaalist www.tööelu.ee.

ÕPETLIK LUGU 1

Vormistamata leping läks kalliks maksma

Norrasse ehitajaks läinud mehed leppisid tööandjaga suuliselt kokku töötasu ja töö ühekuulise kestuse. Too lubas kirjalikud lepingud sõlmida nende Norras viibimise esimestel päevadel, kuid nende korduvatest nõudmistest hoolimata seda ei teinud. Kohapeal selgus meestele lubatust teistsugune olukord: olme- ja elamistingimused ei vastanud ootustele ning sisetööde asemel oli tarvis teha välitööd. Lisaks jagas korraldusi ebapädev inimene, mistõttu tuli juba tehtut korduvalt ümber teha.

Eestisse tagasi jõudnud, esitasid mehed töötunnitabelid. Tööandja lubas tasu ja päevaraha nende alusel maksta esimesel võimalusel, kuid ei teinud seda. Mehed pöördusid pärast viiekuulist ootamist töövaidluskomisjoni. Paraku jäid nad päevarahast ilma, sest polnud kirjalikku lepingut, millest oleks üheselt nähtunud, et nad olid Norras lähetuses. Ligi 10 000-eurosest nõudest mõisteti töötajatele välja vaid 4700 eurot.

ÕPETLIK LUGU 2

Usalda, aga kontrolli

Noormehed leidsid ajalehest tööpakkumise korterite remontijaile. Helistanud kuulutuses olnud numbrile, said nad kohe kutse tulla ehitusobjektile. Seal leppisid nad end töödejuhatajana esitlenud inimesega kokku asjakohastes tingimustes. Paari päeva pärast anti neile tööandja allkirjastatud tähtajatu tööleping, milles olid kirjas nii tööde hinnad kui palga maksmise tingimused.

Kui esimene korter korda sai, mõõdeti kõik pinnad üle ja arvutati umbkaudne tasu, kuid töödejuhataja ütles, et seda makstakse palgapäeval. Ettemaksuna andis ta mõlemale mehele 200 eurot. Kolmandal nädalal anti noormeestele remontida ka kõrvalkorter. Kui seegi valmis sai, tehti taas mõõtmine. Seejärel võttis töödejuhataja noormeestelt uksekaardid ära teatades, et uus objekt on mujal. Järgmiseks päevaks kutsus aga kontorisse palga järele. Kui mehed aadressi järgi kontorit otsima läksid, selgus, et sellise numbri ega nimega firmat ei krediidinfos ega äriregistris. Ka juhatuse liikme nimega otsing ei andnud tulemusi ning töödejuhi telefon oli välja lülitatud.

Olgugi et suulised kokkulepped on tänapäeva võlaõiguses aktsepteeritud, soovib tööinspeksioon asjatute vaidluste vältimiseks tööandjalt nõuda ikkagi kirjalikku lepingut.

ARVO MEEKS (VALGAMAALANE)

ATLEETVÕIMLEJA

Ott Kiivikas on edu saavutanud tänu suurele pingutusele

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Hiljuti Marokos peetud kulturismi maailma-meistrivõistlustel kuni 90 kilogrammi kaaluva te meeste konkurentsis kuue parema hulka pääsenud 36-aastane Ott Kiivikas on olnud juba 15 aastat Eesti selle ala tipptegija.

Varasemast ajast on tema kontol maailmameistrivõistluste viies koht ja kaks Euroopa meistrivõistluste hõbemedalit.

Jutuajamisel Tallinnas Olümpia hotelli kohvikus kinnitas ta, et edu on toonud järjepidev töö, teadlik treenimine ja õige toitumine.

Ott Kiivikas, olete sündinud ja kasvanud Viljandis. Kuidas te spordi juurde jõudsite?

Mäletan, et võidusoov oli minu juba väikese poisina. Kuueaastaselt tulin ümber Paala järve jooksu võitjaks. Omavanuste seas olin edukaim ka kahel järgmisel aastal.

Edaspidi läksin alati samadesse trennidesse, kus minu kaks aastat vanem vend Mikk juba ees oli. Tulin Viljandi noortemeeskonnaga Eesti meistriks korvpallis ja käsipallis. Minuga ühes korvpallivõistkonnas mängisid praegune Viljandi linnavolikogu esimees Randel Lääts ja Audentese kooli direktor Priit Ilver.

Samal ajal käisin raskejõustikuklubi Power jõusaalis

ja rauatõstmine hakkas mulle muudest aladest rohkem meeldima. Esimesed võistlused tegin jõutõstmises – mind nõustas klubi omanik Raimo Kaasik.

Klubis jäin silma kulturist Ruslan Tšekunile, kes tegi ettepaneku kulturismivõistlustel üles astuda. 1993. aastal Narvas jäin viie osalenud noore hulgas neljandaks. Asusin aga järjepidevalt treenima ning mõne aasta pärast hakkasin ka esimesi kohti saama.

Kõik, mida olen elus saavutanud, on tulnud tänu suurele pingutusele – midagi ei ole kingitud. Usun, et edu pälvimiseks peabki kõvasti vaeva nägema. Iseenesest ei juhtu midagi.

Kuidas te Tallinna jõudsite?

Lõpetasin Viljandi kutsekoolis ehituse eriala ja olin mitmes puidufirmas lihttööline. Kui mind viimaks ühest firmast koondati, otsustasin Tallinna minna. Nüüd olen toonase otusega väga rahul, sest Viljandis ma tõenäoliselt nii edukas poleks olnud.

Esiialgu oli Tallinnas raske: enese tõestamist ja pingutamist oli väga palju. Elukoht oli tööpaigast kaugel ning iga päev kulus kaks ja pool tundi bussiga sõitmisele. Ent ükskõik kui raske päev ka ei olnud, treenisin veel õhtuti mitu tundi jõusaalis.

Algul töötasin ehitusel, edasi olin ametis turvafirmas ning viimased 14 aastat olen olnud ettevõtja. Minu firma tegeleb toidulisandite ja spordiriiete müügi ning jõusaalide varustamise ja sisustamisega.

Tänavariietes ei tundu te esmapilgul just väga suure mehe.

Kaalun 90 kilo. Kas seda on 173-sentimeetrise mehe kohta palju või vähe?

Kulturism on nagu mustkunst. Harilikult on nii, et need, kes dressis tunduvad vägevad, pakivad võistlustel kiiresti asjad ja medaleid nopiavad esmapilgul tavalised vennad. Suurus ei anna kulturismis üldjuhul eelist. Absoluutkaalu konkurentsis olen võitnud ka mehi, kes kaaluvad 130 kilo. Samal võistlusel edestas 75-kilone mees 139-kilost.

Võidan suurema lihasmassiga mehi tänu paremale esinemisele. Võistluste jooksul on seitse kohustuslikku poosi, milles tuleb kõiki oma lihaseid pingutada. See oskus on mul märksa parem kui enamikul konkurentidel.

Olete öelnud, et tänavune kuues koht on 2004. aastal

saavutatud viiendast kohast kõvem tulemus. Miks see nii on?

Seekord oli võistlustules ohtralt varasemate tiitlivõistluste medaliomanikke ja konkurents oli palju teravam. See andis usku ja kindlust, et võin ka ise tulevikus medali eest võidelda. Pealegi on ala populaarsus järjest tõusnud. Jõusaalid on kõigil mandritel ja harrastajaid on aina rohkem. Populaarsust on kergitanud ka asjaolu, et varem kavas olnud meeste ja naiste kulturismile on nüüd lisandunud fitnessi alad. Nendes eeldatakse väiksemat lihasmassi ja see annab paljudele inimestele võimaluse konkureerida. Vabakava on fitnessis väga atraktiivne, näiteks tehakse seal saltosid. Kulturismi peetakse atleetvõimlemise aladest endiselt kõige mainekamaks.

Paljud kehitavad õlgu ja küsivad, mis sellest alast kasu on.

Sama võib küsida jalgpalli või kettaheite kohta. Milleks peavad suured mehed palli taga ajama või ketast loopima?

Kulturismi mõistlikult ja teadlikult teha on tervislik ja nauditav, minu jaoks on see nauditav elustiil. See ala õpetab eesmärke seadma ja nendeni liikuma. Kulturismi võib harrastada kõrge vanuseni. Tänu sellele võin tulevikus näha kehaliselt välja märksa noorem kui minu eakaaslased. Eelkõige saavad kulturismi ja fitnessi harrastajad jõusaalist tervist. Tänapäeval kipuvad inimesed aina vähem liikuma, elame sõna otseses mõttes toidukülluses. Seda tuleb tasakaalustada.

Kui palju teie treenite? Millised on teie isiklikud rekordid?

Treenin iga päev kolm-neli tundi. Muu hulgas jooksen tugevama treeningtsükli ajal 50–60 kilomeetrit, puhkuseperioodil 20 kilomeetrit nädalas. 200 kiloga suudan kümme täiskükki teha, lamades surun 185 kilogrammi, jõutõmbes suudan 245 kilogrammiga teha viis, 230 kilogrammiga kümme kordust.

Need koormused on märkimisväärsed. Kuidas tervis vastu peab?

Seni on tervis hea. Olen 20 aasta jooksul olnud võistlustules 104 korral, neist 30 korral täis-

Ott Kiivikas on kulturismis pälvinud maailmakarikavõistluste võidu. Samuti on tema kontol maailmameistrivõistluste viies ja kuues koht ning kaks Euroopa meistrivõistluste hõbemedalit.

ARNOLD TOKKO

kasvanute suurvõistlustel ning ükski kord ei ole jäänud vahele. Mikrotraumasid on olnud palju, aga ühtki liigesesüsti ega operatsiooni ei ole mulle tehtud.

Leidke veel mõni sportlane, kes sellise koormuse juures on suurtest vigastustest puutumata. Usun, et see on saanud teoks tänu sellele, et olen väga teadlikult toitunud. Seega mõistlikult treenides ja toitudes on võimalik kaua ja püsivalt tippspordis osaleda. Traumad tulenevad praegu enamasti sellest, et enamikul spordiladadel treenerid ja sportlased absoluutselt ei mõista, kuidas tuleks toituda.

Eesti kulturismi ja fitnessi liidu president Arnold Tokko väitis hiljuti Vikerraadio saates «Spordipühapäev», et teie olite tänavustel kulturismi maailmameistrivõistlustel finalistidest tõenäoliselt ainuke, kes dopingut ei kasutanud. See on täiesti võimalik. Võitja on juba varem kaks korda dopinguga vahele jäänud. Osal meestest on lihasmass eba-reaalset suur. Näiteks raskekaalus on minupikkused ja isegi lühemad mehed võistluskaaluga üle 100 kilo. See ei ole loomulik.

Mõnel koolkonnal, nagu araablased ja egiptlased, on

arusaam, et sporti polegi võimalik puhtalt teha. Sama mentaliteet valitseb Venemaal ja Ukrainas. Kui nendes riikides räägid, et võistled puhtalt, siis sind ei usuta.

Ma ise olen 23 korda testis käinud ja alati puhas olnud. Õnneks uued fitnessialad ei eelda enam nii suurt lihasmassi, seega polegi vaja edu saavutamiseks dopingut kasutada.

Miks teie dopingut ei võta?

Mina ei taha oma elu ja tervise riskida. Praegu on profikulturistide hulgas väga palju surmajuhtumeid. Et minu firma tegeleb toidulisandite pakumisega, kaotaksin dopinguga vahele jäädes maine ja suure osa klientuurist. Lisaks pakub mulle rahuldust see, kui suudan dopingukasutajatega konkureerida ja enamikku neist isegi edestada. Tekib harsart, et teen nende meelest midagi enneolematut.

Piltlikult öeldes sõidate teie Žiguliga ja konkurendid Ferrariga.

Just. Ma usun, et võin veel kõrgemale jõuda dopingut pruukimata, kasutades oma pead ja kogemusi.

Kui vanalt võib sellel alal veel tipus püsida?

Osa on veel 50-aastaselt kõrges konkurentsis. Ka veteranide võistlused on väga populaarsed.

Kui 60-aastane mees näeb kehaliselt välja parem kui 40- või 30-aastane, siis tema elukvaliteet on parem kui teistel omaealistel. Kulturismi üks eesmärke on pidurdada vananemist ehk lihasmassi kadumist, liigeste nõrgenemist ja luude hõrenemist. Samal ajal tõstab see tegevus testosterooni taset. Seega kerkib tänu kangitreeningule ühtlasi seksuaalne võimekus. Nii elab inimene ka kõrgemas eas sõna otseses mõttes täisväärtuslikumat elu.

Milline on praegu teie side Viljandiga?

Üsna vähene. Ema elab minu juures Tallinnas. Isa on Viljandis, aga temaga suhtlen harvem. 28. detsembril tulen Viljandisse Honda Eesti spordikuulsuste jõuluturniirile, kus olen üks päeva juhte. Varem olen samal võistlusel kahel korral teiseks tulnud. Esimesel korral kaotasin napilt samal suvel juunioride kahekordseks maailmameistriks tulnud Margus Hundile. Kehalistes katsetes olin temast isegi edukam, aga määravaks sai viktoriiniküsimus.

ARVAMUS

RANDEL LÄNTS, endine võistluskaaslane

Noorteklassis mängisime Otiga ühes meeskonnas korvpalli. Ta oli meie liider ja kindlustunde tagaja, hästi vaikne ja konkreetne. Võistkonnas oli ta umbes sama kindel mees, nagu varem oli Eesti jalgpallikoondises Mart Poom.

Kord anti meile trennis jõusaali abonement. Mina käisin oma kümme korda ära ja rohkem ei soovinud. Ott oli seal trennis varemgi käinud ja sinna ta jäigi.

Enne kella seitset koolimaja akendes valgus ei kustu

MADIS JÄRVEKÜLG
madis.jarvekylg@ajaleht.ee

Kui Viljandi gümnaasiumi õpilastel kooli välja-pakutud 41 vabaainest veel väheks jääb, on neil võimalik vabaainena arvestada näiteks treeningut või osalemist üleriigilisel konkursil. Uus poolaasta toob valikusse juurde 17 ainet.

«Vabaaineks nimetame neid kursusi, mille õpilane valib oma huvist lähtudes. Need ei olene õppesuunast. Näiteks matemaatika-füüsika õppesuunas võib valida vabaaineks ka kunsti, mida selles õppesuunas valikkursusena ei ole,» selgitas gümnaasiumi direktor Ülle Luisk.

Samamoodi võib humanitaarsuuna õpilane minna keemialaborisse, loodusteaduste suuna õpilane kunstiateljeesse või majandusõpilane maailma usundeid tudeerima.

Vabaaineid saavad Viljandi gümnaasiumis valida kõikide aastakäikude õpilased. Koormuse jaotamine on igaühe enda otsustada. Riiklik õppekava näeb ette, et gümnaasiumi lõpuks peab õpilasel ole-

ma läbitud 13 vabaaine kursust. Milliseid aineid noortele pakkuda, on iga kooli enda otsustada.

«Meie kool on osast ainetest teinud soovituslikud plökid. Näiteks õpingute algul pakutakse sissejuhatust stuudiumisse ja sissejuhatust loodusteadustesse, mis kergendavad õppima asumist. Veel on kool välja toonud sellised vabaained, mis aitavad eksamiteks valmistuda,» rääkis Ülle Luisk ja nagu ütles gümnaasiumi õppejuhataja Ingrid Kärmas, õpilased üldjuhul need ained ka valivad.

Vabaaine väljastpoolt kooli

Viljandi gümnaasiumis võetakse vabaainena arvesse sedagi, kui noor õpib muusikakooli lisasaastmes või käib spordikoolis. Näiteks korvpallitrenn kvalifitseerub Ülle Luisu sõnul vabaainena juhul, kui leiab aset juhendaja käe all. «Seda, kui keegi teeb hommikul tervisejooksu, me ei arvesta.»

Need, kes tahavad huvitegevust vabaainena kirja saada, peavad täitma avalduse, milles tuleb kirja panna, kus ja kui palju nad ühte või teist õppisid ning mida sellega saavutasid. «Seejärel analüüsib kooli komisjon, kui suures ulatuses ja mis vallas seda vabaainena ar-

vesse võtta saab,» kõneles direktor ning lisas, et iga õpilase tegevust käsitletakse seejuures üksikjuhtumina.

«Õpilastele niisuguse võimaluse andmine on üks viis nende koormust vähendada,» lausus Luisk. «Üks uue riikliku õppekava põhilisi eesmärke oligi sel otstarbel eri haridusasutusi siduda.»

Kooli huvijuhi Ave Alvre sõnul valib aga mõni õpilane sellegipoolest endale vabaaineid rohkem, kui koormus ette näeb. «Näiteks üks tüdruk läbis eelmise aasta jooksul koguni kaheksa vabaaine kursust.»

Ülle Luisu kinnitusele on vabaained noorte seas väga populaarsed. «Kui vähegi võimalik, valitakse ennast lõhki. Eelmisel aastal näiteks oli nii, et abiturientid, kes ei pidanudki vabaaineid valida, tulid teisest linna otsast õhtuks hiina keele tundi.»

Esialgne vabaainete nimekiri pandi eelmisel aastal kokku ühelt poolt õpetajate soovitude põhjal. «Teiselt poolt oli kooli käivitamise ajal Viljandi organisatsioone, kes olid huvitatud sellest, mida me õpetama hakkame. Mõni vabaaine on valikusse võetud selle tõttu, et ühiskonna ootused on selles valdkonnas suured. Näiteks Entrumi programm on võimalus osaleda ettevõtlusõppe vabaaine vormis,» selgitas Luisk.

Vabaainena käsitletakse Viljandi gümnaasiumis ka osalemist üleriigilistel konkurssidel, nagu «Meediamullil», või koolisiseses ettevõtmistes, näiteks koolibändis, -ajalehes või -raadios. «See peab olema midagi niisugust, mida hinnatakse, mida peetakse väärtuslikuks,» lausus Luisk ning lisas, et reaalselt hinnatakse vabaaineid ka arvestatult või mittearvestatult.

Õhtulgi koolimajas

Eriti innukalt on vabaainetele lähenenud Viljandi gümnaasiumi abiturientid Mikk Mihkel Vaabel ja Jaagup Lember. Nemad on ühe aine, «Loodusteadused praktikas», lausa ise välja töötanud ning ise ka selle juhendajad.

«Sisimas loodame näidata noortele, et praktika poolelt vaadates on loodusteadused väga mitmekesised ja põnevad. Püüame õpikute kuiva teksti illustreerida ning luua seoseid raamatutarkuste ja reaalse elu vahel,» nimetas Vaabel oma eesmärgi.

Ta meenutas, et esialgu oli tekkinud huvitav olukord: oma klassikaaslased olid järsku õpilased, kes tahtsid neilt midagi uut teada saada. «Õpieesmärkides me Jaagupiga aga seotõtu meingeid järeleandmisi ei tee.»

Kooli pakutava vabaainete valikuga on Vaabel väga rahul. Humanitaarsuuna teise aasta õpilane Enrico Orobko on vabaaineteks valinud tegevuse koolilehes ja sulgpallitreeningu. Tema arvates võiks vabaainena õpetada veel näiteks trikirataga sõitmist või ekstreemspordialasid üldisemalt.

Esimese aasta õpilane Hans Noormets käib korra nädalas saalihokit harjutamas. «See on samamoodi trenn nagu kõik teised. Mõnus. Saad sõpradega koos mängida,» rääkis ta oma vabaainest.

«Mina valisin soome keele ja näiteringi,» lausus reaalaru esimese aasta õpilane Gree-te Leppik. «Soome keel tundus vajalik seetõttu, et hästi paljud eestlased lähevad praegu Soome tööle, ja näitlemine on ka minu jaoks huvitav,» põhjendas ta.

Leppik on märganud, et osa õpilasi suhtub vabaainetesse üleolevalt. «Tundidest minnakse ära, mõeldakse, et need ei ole nii tähtsad... Võibolla on asi ka selles, et vabaained on hilja õhtul. Mõni kestab poole kuueni või isegi seitsmeni.»

Kõik eespool sõna saanud õpilased olid aga igati rahul, et nende valikuvõimalused on kõvasti avardunud. «Kui siin koolis õhtuti olla ja vaadata, mis toimub: tantsud, laulud, bänd mängib, klassides käib keeleõpe... Minu jaoks on see kõige parem tagasiside,» lausus õppejuht Ingrid Kärmas ning huvijuht Ave Alvre lisas: «Enne kella seitset siin üldjuhul pimedaks ei lähe.»

KOMMENTAARID

Koostöö spetsialistidega

Vabaainete kava koostades arvestame õpilaste huvisid ja vajadusi ning finantsiliste võimaluste piires kaasame väljastpoolt kooli oma ala spetsialiste, näiteks filmikunsti, fotograafia või ajakirjanduse vallas.

Et valik oleks suurem, teeme koostööd Tartu ülikooliga. Näiteks leiavad igal kuul aset keemia ja bioloogia õpikojad. Mitu noort õpib Tartu ülikooli teaduskooli eri kursustel.

Populaarsemad vabaained on majandus- ja ettevõtlusõpe, tegevus õpilasfirma tegutsevas kohvikus Kambüüs, fotograafia, animatsioon, koolitelevisioon, draamastuudio ja psühholoogiakursused. Valikainetest oleme juba mitu aastat pakunud rahvusvahelist humanitaarõigust, kultuurilugu, draamaõpetust, majandusmatemaatikat ning kursust «Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond».

Arvestame ka õppekava toetavaid kooliväliseid treeninguid ja huvialasid, kui nendega tegeldakse järjepidevalt ja korralikul tasemel. Samuti teeme koostööd Tarvatu kunsti- ja muusikakooliga, kus pakutakse muu hulgas helidisaini, fototötluse ja grimeerimise kursusi. Koolivälise tegevuse arvestamist vabaainena kinnitame iga õpilase puhul individuaalselt.

Vaba- ja valikaineid pakume lisaks gümnaasiumile ka esimeses, teises ja kolmandas kooliastmes. Samuti osalevad põhikooli õpilased Tartu ülikooli õpikodade ja teaduskooli töös ning Eesti rahva muuseumi pärimuskultuuri giidikoolis.

Populaarseim on autoõpetus

Meie koolis käib õppetöö juba kolmandat aastat kahel suunal: loodus- ja sotsiaalsuunal. Kolmandat suunda, riigikaitset, ei ole seni piisavalt valitud. Nii nagu riiklik õppekava ette näeb, toetab 20 kursust valitud õppesuunda. Mõlemad suunad saavad lisaks viis kursust inglise keelt ja uurimistöö koostamise õpetust.

Loodussuuna õpilastele pakume ökoloogiakursust, raketidusbioloogiat, füüsika- ja keemiakursusi ning geograafiat. Sotsiaalharus õpitakse filosoofiat, maailma ajalugu, psühholoogiat, soome keelt ning ainet nimetusega globaliseeruv maailm.

Kõigele lisaks on õpilastel kohustus valida 11 kursust kooli pakutute seast. Need on näiteks autoõpetus, mille läbimine annab juhiloa, riigikaitse, kombeõpetus, usundiõpetus, lapsekasvatust, kodundus või karjääriõpetust. Õpilaste hulgas on populaarseim autoõpetus, järgnevad soome keel ja riigikaitse. Märkimata ei saa jätta, et noormehedki õpivad lapsekasvatust ja kodundust, sest ka neid oskusi läheb elus vaja.

ANNE
PÕLDSAAR

Tarvatu
gümnaasiumi
õppejuhataja

Viljandi gümnaasiumi õpilaste kunstiateljee vabaaine suvine maalilaager leidis aset lossivaremetes tänavu augustis.

ENE RUNING

URVE
SIIMSOO

Suure-Jaani
gümnaasiumi
õppejuhataja

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

TEATER

Ugala väikeses saalis etendub täna kell 19 «Y-generatsioon». Lisainfo telefonil 433 0777. Vaksali 7, Viljandi.

KONTSERT

Kohvikus Fellin esineb täna kell 19 Laura Põldvere ja Raivo Tafenau kvintett. Pilet 10 eurot. Info ja broneerimine e-posti aadressil info@kohvikfellin.ee või telefonil 435 9795. Kauba tänav 11/Tasuja plats 1, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses leiab 1. detsembril kell 17 aset Ellerheina esimese advendi kontsert. Pilet 2 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

KINO

Männimäe salongkinos linastub täna kell 18 romantikafilm «Hr Morgani viimane armastus» ja kell 20 Eesti film «Mandariinid». Lisainfo veebist www.mannimaja.ee, Riia maantee 52d, Viljandi.

ÜRITUSED

Päikesekillu perekeskuses on teispäeviti kella 18.35–20.05 Hatha jooga algajatele. Lihtsad ja tõhusad harjutused rahustavad ning vabastavad liigese- ja seljavaludest. Paindumus ja kogemus pole oluline. Palun võta

kaasa võimlemismatt ja pane selga mugavad rõivad. Juhendab Piia Kelner, telefon 5349 2361, e-post enesearendamine@gmail.com. Posti tänav 24, Viljandi.

Saarepeedi rahvamajas esineb 29. novembril kell 11 Peterburi tsirkus. Inimesi lõbustavad kloun, puudlid, seebimullid, tuvid, kassid ja püüton. Pääse 2 eurot. Info telefonil 523 4605.

Karksi valla kultuurikeskuses on 30. novembril kell 20 tantsuõhtu ansambliga Polero. Pilet eelmüügist 4 eurot, samal õhtul 6 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Karksi valla kultuurikeskuses on 1. detsembril kell 16 esimese adventitule süütamine. Jõuluvana saabuvad linna. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi lauluväljakul on 1. detsembril kell 16 renoveeritud lauluväljaku avamine ja adventiküünla süütamine.

Viljandi vähihaigete tugirühma teabepäev on 2. detsembril kell 12 Posti tänav 20. Kutsume kaasa rääkima ja arvamust avaldama vähiliidu uue strateegia loomisel.

Sakala keskuses leiab 13. ja 14. detsembril aset 18. käsitöomess. Kauplema oodatakse käsitöömeistreid ja talutoiduvalmistajaid üle Eesti. Info telefonil 529 0617 või e-posti aad-

ressil rahvakunst@hotmail.ee. Tallinna tänav 5, Viljandi.

NÄITUSED

Viljandi raamatukogu trepihallis on avatud näitus «Viljandlased Jaan Rieti fotodel», linnagaleriis 30. novembrini Viljandi õpilaste korraldatud eesti tänapäevase kunsti näitus «Rohukõrrest maailma lõpuni», lasteosakonnas on Viljandi Kaare kooli õpilaste näitus «Kaluriküla õpilaste silmade läbi». Makettide valmistamist juhendas õpetaja Harri Künnapuu. 7. detsembrini on lasteosakonnas näitus saksa lastekirjandusest «Tule tutvu Väikese Nõia, Lotte, Salaagent Mörrise, Ärbi, Ottokari, Krabati ja teiste vahvate tegelastega». Lugesisaalis aasta lõpuni «Kaks karismaatilist viljandlast: Siim Mandre 100 ja Anton Suurkask 140» Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karksi valla kultuurikeskuse sinises saalis saab novembri lõpuni vaadata Viljandi maakonna kunstnike loomingu sügisnäitust. Teise korruse fuajees ootab huvilisi Remo Savisaare loodustofote näitus, mis jääb avatuks novembri lõpuni. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kondase keskuses saab 1. detsembrini vaadata Seaküla Simsoni skulptuurinäitust «Paugutaja Seakülalt». 12. detsembrini on avatud Resa Tiitsmaa näitus «Mõttemängud nukkudega». 4.

Kui Sulle läheb korda, mis toimub Sinu kodukandis, siis loe SAKALAT

Registreeri ennast digilehe kasutajaks ja igal esmaspäeval kuni novembri lõpuni loosime kõigi viimasel kuul digilehte lugenute vahel välja 5 SAKALA KVALITEETSET POEKOTTI

Võitjatega võetakse e-posti teel ühendust!

www.sakala.ajaleht.ee

jaanuarini on väljas Veera Pavlova (Peterburi) ja Viive Noore (Tallinn) akvarellid «Jookseb huntidega». Püsiekspositsioon on Paul Kondase maalilooming

Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Sakala keskuse jalutussaal on Teet Lindma juubelinäitus «Tagasivaade», mis jääb avatuks 12. detsembrini. Sammassaalis on avatud Viljandi kultuurimaja ajalugu tutvustav näitus, mida saab vaadata 12. detsembrini kokkuleppel administraatoriga. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemajas on 30. novembrini Vilja Prometi meremaalide näitus «Merele truud». Ilmatari tänav 3-a. Tel 551 5932.

Abja kultuurimaja esimese korruse fuajees on 10. detsembrini avatud Viljandi puuetega inimeste kunstiringi näitus «Rõõm värvidest», Pärnu maantee 28, Abja-Paluoja.

Viljandi muuseumis on näitus «Rehielamused», mis avab rehemaja olemust. Näitus on avatud märtsini. Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Viljandi maavalitsuse teise korruse fuajees Peeter Kümmeli fotonäitus «Inimesed ajahetkes». Vabaduse plats 2, Viljandi. Tel 433 0400.

Uku keskuse teisel korrusel saab vaadata fotonäitust «Vana foto jälgedes», kus ammustel aegadel tehtud fotode kõrval on Enn Loidi uued pildid, millel on kujutatud sama paik tänapäeval. Tallinna tänav 41, Viljandi.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Laima, Raima ja Niina.

					SOODOM JA GOMORRA		EUROPIID-SESSE RAS- SI KUULUJA	... KIPPEL	LIITER	LÕIGE	VERE...	KIRRE	NEIU (LUUL.)	TAGAPÕHI	MILLEGI TAGUMINE POOL
					TÄHTIS KEHALIGE					KINDLA- MEELUS					
					RÕUK				RAHVUS- PARK EESTIS						
					...LOOG (LINNU- TEADLANE)							WISLA LISAJÕGI			
					SEE ON			HELI- MÄRGU- ANNE					ASESÕNA		
					KREEKA TÄHT						KAHEKSA- EUROOPA MAJANDUS- ÜHENDUS				
					ILUS TAIM										
ASJATUNDJA	KIRJASTUS EESTIS	MOES	KILLAVOOR	KALA	SÕIDUKIGA LIIKUMA									SENT	
KIVI- TERRASS SISSE- KÄIGU EES				JÕGI EESTIS	PETIS				ÜLI- MAITSEV KINNINE KÕVERJOON					TÕMMIS (KUNSTIS)	
															HING SEES
SEL AASTAL			MISKI KOK- KUKKEERATU SOOME KIRJANIK				ALEVIK RAP- LAMAAL KIHK, HIMU				ALEVIK SAA- REMAAL PRANTSUSE KIRJANIK				
PIKO-		TROBIKOND					TANTS NORRA KROON					IIALGI KESVA- MÄRG			
E. NÄITLEJA- TAR (IN.+N)					HUUMOR HAPNIK					TUMEDA VEREGA RAND IDA-VIRUS					
DESO- VAHEND							SOOSIK URAAN								
"LIBAHUNDI" TEGELANE					ALEVIK HARJUS										EESTI RAHVA RISTISÖNAD

Kitarr pärimusmuusikas

29. november kell 19.00
Viljandi pärimusmuusika aidas

Jalmar Vabarna • Robert Jürjendal • Jaan Jaago • Kristjan Priks
Ott Kaasik • Kristo Käo • Andre Maaker • Villu Talsi
Karl Laanekask • Markus Rantanen (Soome)

Hooajatoetaja:

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0042, madis.luik@ajaleht.ee

8.

Viljandi spordikooli A-klassi korvpallimeeskond kohtub täna kell 17.30 Viljandi spordihoones Eesti meistri-võistluste esiliigaturniiri vahegrupis Kunda esindusega. See mäng on võõrustajatele tänavustel tiitlivõistlustel kaheksas ja vahegrupis kolmas.

KINDEL VÕIT

Maadlejatele tulid tiitel ja võistkondlik esikoht

VALDEKO KALMA,
Tuleviku maadlusklubi president

Pühapäeval Põltsamaal asetleidnud Eesti õpilaste vabamaadluse meistri-võistlustel teenis viljandlastest ainsa individuaalse tiitli Kevin Ervald, võistkondlikult oli aga Viljandi spordikool kõiki-dest konkurentidest üle.

Eesti õpilaste meistrivõistlustest võivad osa võtta 14- ja 15-aastased maadlejad, teatud tingimustel oli aga lubatud kaasa teha ka veidi noorematel. Tänavu osales eri kaalukategooriates 132 noort.

Klubide ja spordikoolide arvestuses oli osalejaid 22. Viljandi spordikool pälvis esikoha 35 punktiga. Teiseks tuli Põltsamaa spordikool 29 ja kolmandaks maadlusklubi Järva-maa Matimehed 20 punktiga.

Viiest kolm medalil

Individuaalses arvestuses olid Viljandi spordikooli õpilased edukaimad 15 osalejaga võistluskaalus alla 47 kg. Viiest selles grupis kaasateinud Viljandimaa noorest jõudsid autasustamisele kolm, nende seas meie ainus esikoha omanik Kevin Ervald.

Ervald lülitas juba avakohutumises esikoha konkurentsist välja võistkonnakaaslase Kristjan Lustuse. Ka tema teine vastane oli treeningukaaslane, Jan-Villem Jamnes, ja seegi vastaseis andis kindla võidu talle. Poolfinaalkohtumisest pääses hilisem meister kergelt, sest Kohtla-Järve Kuldkaru esindaja Nikita Tšehhonin loobus viigastusele viidates matšist.

Võistlustabeli teisest poollest liikus sama jõudsalt finaali veel üks Viljandi spordikooli

õpilane, Rainer Rüütel. Tema oli eelnevalt alistanud kolm vastast. Kevin Ervaldi ja Rainer Rüütli vahel asetleitud esikohta selgitav vastaseis möödus Ervaldi dikteerimisel: seekord ta treeningukaaslasel kuigipalju hingamisruumi ei andnud.

Turniiri teises ringis hilisemale võitjale alla jäänud Jan-Villem Jamnes jätkas miinusringis südikalt. Seal teenitud kaks võitu upitasid ta kolmandale kohale ehk Eesti meistri-võistluste pronksmedalile.

Kolm pronksi lisaks

Kehakaalus alla 38 kg alistas Kevin Suur kaks vastast, poolfinaalis tuli aga vastu võtta kaotus. Tulemuseks oli pronksmedal.

Erik Beckeri kontole kanti kaks kindlat võitu ja üks kaotus hilisemale finalistile Jegor Tkatchovile Kohtla-Järvelt. See andis ka talle tiitlivõistluste pronksmedali.

Samuti tuli tänavu pronksi-ga rahulduda Aleksei Agešinil. Tema pidi selle saavutamiseks aga tublisti enam vaeva nägema kui eespool nimetatud kolmanda koha omanikud. 15 osalejaga kaalus alla 66 kg kilogrammi konkureerinud Agešin võitis küll kolm vastast, ent tema kullajaht lõppes poolfinaalis, kus ta pidi alla vanduma Pärnust pärit eakaaslasel Randel Uibole.

Viljandi spordikooli õpilastest panustasid võistkondlikku võitu veel Kardo Karu kaalus alla 35 kg teenitud neljanda kohaga ning viiendana lõpetanud Danil Vidanov kaalus alla 42 kg ja Kevin Aas kaalus alla 73 kg.

Tütarlaste meistrivõistlustel olid viiendad Külli Jõgi kaalus alla 37 kg ja Jene Kaur kaalus alla 62 kg. Mõlemad pidid kaotuse vastu võtma pronksmedali kohtumises.

Kevin Ervaldi (punases) kuldmedal jäi Põltsamaal peetud Eesti õpilaste vabamaadluse meistrivõistlustel Viljandi spordikoolile ainsaks.

ELMO RIIG

Meestest tuli maakonna meistriks Andu Heinsoo. MARKO SAARM

Meistrimedalid võeti kõrgest klassist tulemustega

Selgusid Viljandimaa tänavuste meistrid õhkpüstolist laskmises: meestest pälvis selle tiitli Andu Heinsoo ja naistest Janika Brauer.

Kahe novembri-nädala jooksul käisid Jakobsoni kooli lasketiirus tiitlit jahtimas 13 meest ja 12 naist. Mõlemad selgitasid parema 40 lasuga harjutuses.

Naistest maakonna meistriks tulnud Janika Brauer võitis tulemusega

371 silma. Teise koha sai neli silma vähem kogunud Marit Neudorf ja kolmas oli Kairi Heinsoo 360 silmaga.

Andu Heinsoo oli osalejate seast tituleerituim sportlane: Põlva laskurklubisse kuuluv viljandlane on tänavu tulnud individuaalselt Eesti meistriks vabapüstitoli laskmises ja võistkondlikult olümpia kiirlaskmises.

Janika Brauer

M a a k o n n a meistri võidutule-

mus 386 ületab meistersportlase normi ning oli teise koha saavutanud Allar Mürgi omast lausa 160 silma võrra parem. Kolmanda koha saanud Tarmo Köhler jäi hõbemedalistile alla seitsme silmaga. (Sakala)

TULEMUSED

Naised: 1. Janika Brauer – 371; 2. Marit Neudorf – 367; 3. Kairi Heinsoo – 360; 4. Anne Liis Borgmann – 345; 5. Kätlin Kallas – 345; 6. Epp Mauring – 342; 7. Katrin Raigla – 338; 8. Eliise Pang-

sepp – 331; 9. Ruth Pärnaku – 327; 10. Grete Liis Jeedas – 290; 11. Liisa Maria Sülle – 286; 12. Maire Borgmann – 280.

Mehed: 1. Andu Heinsoo – 386; 2. Allar Mürk – 370; 3. Tarmo Köhler – 363; 4. Tarmo Pärnaku – 362; 5. Allan Kask – 353; 6. Alvar Viilo – 346; 7. Taivo Tobreluts – 342; 8. Anton Heinsoo – 338; 9. Sten-Erik Link – 332; 10. Egon Sankmann – 319; 11. Kristofer Kõss – 310; 12. Peeter Sikk – 308; 13. Taago Timmas – 306.

Allikas: Ellen Kangilaski

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Kadri Soon,
Tea Raidsalu 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Kujundus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Astra Saul 433 0061
Raimo Saar 433 0069
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Kujundaja-kujundaja
Liina Valt 433 0061
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007
Tartu. Postiaadress Rüütli t 14,
80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võ-
tab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse
üle pangakontole üks kord kuus
järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud
artiklid ja fotod on autoriõigusega
kaitstud teosed, mille reprodutsee-
rimine, levitamine ning edastamine
mis tahes kujul on ilma AS-i
Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõus-
olekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8815

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta
võite pöörduda pressinõukogusse,
pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Teisipäeval sündis Vil-
jandis tüdruk.

135 AASTA EEST

Sakala, 25. XI 1878

Esiotsa wõtsiwad mõned wallad õige odawad kirjutajad ametisse, aga pea nägiwad nad ära, et siin wana sõna maksis: mis odaw see mada. Elu õpetas, ja nüüd on jo suuremalt jault igal pool heaste koolitatud mehed ametites, kes ka nii palju palka saawad, et auuga elada woiwad. Meie wõime head nõuu waldadele anda, et nad kirjutajate palga määramise juures mitte kitsid ei oleksid. On palk nii hea, et temaga auustate wõib elada, siis saab kirjutaja oma ametit püüdma hoida ja kõik asjad lähewad ilusaste edasi.

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9-17, lõuna kl 13-13.30. Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee. Kuulutuse tellimine internetis <http://kuulutus.ajaleht.ee>

KINNISVARA

Soovin üürida korraliku korteri Viljandis. Tel 5906 6885.

Üürile anda korralik 4-toal korter Paalalinnas. Tel 505 5851.

Üürile anda korter (2 tuba ja köök) Suure-Jaanis J. Köleri t 4. Tel 5342 9587.

SÕIDUKID

Ostame sõidu- ja maastikuautosid. Tel 5555 8120.

TEENUSED

Ehitustööd. Tel 5694 0590.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, h 1,09 €/min.

Küttesüsteemide ehitus. Tel 513 8314, www.avmterm.ee.

oÜ Enberg T.E.
Paistu 3-a, Viljandi
Tel 434 9090
Avatud E-R 8-17

AUTOREMONT
Vajaduse korral tuleme ise autole järele. Kui tööd on tehtud, toimetame sõiduki teile sobivasse kohta.

LIISI REMONT JA SÕIDA!

AUTOVARUOSAD
otse maaletootajalt

LIQUI MOLY

LUKKSEPA-TÖÖD

MOTUL

Mobil

VEERMIKU KONTROLL tasuta!

Castrol

WOLF

Ostes õli ja õlifiltri meilt, on õlivahetus tasuta!

Metallitööd. Trepid, piirded. Tel 517 5265.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

Puur- ja maaküttegaevude tegemine, pumpade ja septikute paigaldus. Vee-, kaeve- ja kanalisatsioonitööd. Tel 521 7415, www.baltipuurkaev.ee.

Põrandad, seinad, laed, ukSED, aknad, trepid jne. Garantii. Tel 5366 9108, A1 Ehitusviimistlus OÜ.

Ei sügisene vihmapiisar, ei üksik kuldne päiksekiir või meile asendada sind.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallisa abikaasa, isa ja vanaisa

JÜRI TAMM

29. VI 1945 – 27. XI 2013

Leinavad omaksed.

Ärasaatmine 1. detsembril kell 11 Riia mnt kabelis.

Üks tee käidud lõpuni, jääb järele mälestus.

Mälestame

JÜRI TAMME

Südamlik kaastunne omastele. Õed ja vennad peredega

Avaldame sügavat kaastunnet Tiia Tammele perega kalli

JÜRI TAMME

kaotuse puhul.

Viljandi hambakliiniku pere

Avaldame kaastunnet omastele

JÜRI TAMME

kaotuse puhul.

Trepikojanaabrid

Remondin ja ehitam. Ahjusid, pliite ja kaminaid. Tel 5563 6074.

Suur kaubik. Tel 515 2737.

Talvrehvide müük ja paigaldus. Soodushinnad -20%. OÜ Car-Fix, Riia mnt 54b, tel 433 7789, carfix@carfix.ee.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

Äriplaunid, raamatupidamisteenused. www.arvestan.ee

arina

VALIK RULOOSID JÕULUDENI 20% SOODSAMALT.

Esindus Viljandis

Must-Walge Sisustuse OÜ,

Piiri t 7. Tel 507 4622.

Üldehitustööd vundamendist lõppviimistluseni, ka metallkonstruktsioonil. Tel 5556 6995, 5649 2353.

TÖÖ

Ehitusbrigaad otsib tööd. Tel 5691 2998.

Mulgi kõrts Abja-Paluoja pakub tööd abikokale. Lisainfo tel 502 2121 või kylili@mulgikorts.ee.

Pakume CE-kat veoautojuhile stabiilset tööd Soome-Rootsi liinil. Korralik tehnika ja palju tööd. Vajalikud on töökogemus pool- või täishaakel ja eesti keele oskus. Kasuks tulevad kohusetunne, ausus ja lojaalsus. Info E-R kella 10-16 tel 5340 0065, Andrus.

Securitas Eesti AS pakub tööd turvatöötajale kaubandusobjektidel. Registreerimine vestlusele tel 503 4787.

METSAMATERJAL

Metsa ülestöötamine ja vedu. Metsamaterjali ost. Tel 502 8557, 557 0483.

Ostame kuuse- ja männipalke, metsakuiva ja tuulemurdu. Tel 504 1480.

MUUD

Uueveski puhkekeskus Viljandis. Saun ja peosaal üritusteks. www.uueveski.ee

Südamlik kaastunne Alinale arm- sa abikaasa

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Jaagu lasteaia-põhikooli ja SA Perekode pere

Kallis Ilona! Südamlik kaastunne isa

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Sirli, Asti, Anneli, Gerle, Kristina ja Sirja

Südamlik kaastunne perekond Ignatenkole kalli

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Feliks ja Irina

Südamlik kaastunne Innale ja Alinale

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Sõbrad Ruudikülalt ja Vasaralt

Kallis Ilona ja sinu pere! Tunname teile südamest kaasa kalli isa ja abikaasa

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Kolleegid Maiu, Maarja, Jane ja Maila

SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskus on Suure-Jaani valla sihtasutus, mis osutab hooldusravi ja hooldusteenust Viljandimaal Lõhaveres.

SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskus kuulutab välja konkursi

JUHATUSE LIIKME

leidmiseks.

Juhatuse liikme ülesanded:

- ravi- ja hooldekeskuse juhtimine ning arendamine.

Ootused kandidaadile:

- kõrgharidus;
- organisatsiooni juhtimise oskus ning kolmeaastane juhtimiskogemus;
- pingetaluvus, organiseerimisvõime ja koostöötahe;
- B-kategooria juhiloa.

Kasuks tulevad:

- erialane haridus;
- projektide koostamise ja juhtimise oskus;
- autojuhtimise oskus.

Kandideerimiseks saata motivatsioonikiri koos elulookirjelduse ja palgasooviga hiljemalt 12. detsembriks nõukogu esimehe e-aadressil andres.vinni@gmail.com, märgusõnaga «juhatuse liige». Täiendav info tel 505 0473 või andres.vinni@gmail.com.

MÜÜK

Kuivad pakitud kütteklotid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuivad kütteklotid ja pliidi- puud. Vedu tasuta. Tel 5551 4204.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Küttepuud ning lehtpuuklotid võrgus. Kiire teenindus, täpne kogus. Tel 5782 7770.

Küttepuud. Tel 5373 3320.

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa lõhutud küttepuid ja kütteklotse 40 l võrkkotis, hind 1,50 €. Tel 5683 0454.

Müüa põranda-, voodri- ja ehituslaudu. Eri laiused. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Pakitud kütteklotid ja kaminapuud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett, alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Südamlik kaastunne Alinale ja Jüri- le kalli abikaasa ja venna

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Jan perega

Avaldame siirast kaastunnet Alinale lastega ja Jüri- le perega kalli abikaasa, venna, isa, vanaisa ja onu

ALEKSANDR IGNATENKO

kaotuse puhul.

Viktor ja Tamara

Mälestame head naabrinaist

VAIKI MOORATSIT

Siiras kaastunne lähedastele.

Helgi, Ija, Nataša, Ilja, Biruta, Aleks, Eva, Lehte, Valentina ja Raivo

Mälestame

VAIKI MOORATSIT

Sügav kaastunne pojale perega.

Sõbranna Pilvi abikaasaga

Raassilla rehvitöökojas kõik kasutatud sõiduautorehvid 15–17,50 €/tk. Suur valik kaubiku- ja protekteeritud rehve. Tel 5348 0984, 5682 2632.

Soodsalt puit- ja turbabrikett, kuivad kütteklotid (lahtised ja pakitud). Vedu. Tel 506 8501, 520 2190.

Toores lepp 24 €/rm. Tel 5563 8552.

Voodrilaud.ee, parim hind. Tel 513 2021.

Õhksoojuspumpade müük ja paigaldus. Hinnad al 669 €, järelmaks al 50 € kuus. Lisainfo tel 5388 4884 või www.ohksoojus.eu.

OST

Ostan märke, marke, münte. Tel 5566 3939.

KAOTATUD

25. nov õhtul kella 17.30–17.45 vahel kadus oma koduõuelt Kuudekülast must emane 4a Newfoundlandi koer, reageerib nimele Nessi. Rinnal valge triip. Palume inimestel, kes on meie koera näinud või temast midagi kuulnud, teatada tel 512 6212, Tiia.

Mälestame head sõpra

VAIKI MOORATSIT

Avaldame kaastunnet lahkunu omastele.

Linda, Leida, Juta, Leida ja Linda

Südamlik kaastunne Veljo perele kalli poja

MARTIN VIHMANNI

kaotuse puhul.

Perekond Merila

Südamlik kaastunne Ülole perega

RAIMUND TOOMI

kaotuse puhul.

Ants, Urmas ja Sass

Mälestame

RAIMUND TOOMI

ja avaldame kaastunnet lahkunu omastele.

Sakala malev

Tähe Baar & Peosaal

Kaks saali, 80 ja 50 kohta.

Posti t 6, tel 433 3155

Võtame vastu tellimusi jõulupidudeks!

Peo- ja peielaudade ettetellimine ning info tel 501 9674, e-post feldmann@feldmann.ee.

SILVETES OÜ Tel 518 6855, 5343 2882, e-postiaadress silvete@hot.ee.

KULLER-KAUBALIN
VILJANDI-TALLINN-VILJANDI

NÄDALALÕPU PAKKUMISED

NELJAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

ANANASS EXTRA SWEET, kg
Costa Rica

0.85

RAKVERE PÜHADE VERIVORST PEEKONIGA
500 g

1.99
2.78/kg

KALEV PIPARKOOGID
350 g

0.99
2.83/kg

KINDER MAXI KING PIIMATOOTEST MAIUSTUS
35 g

0.57
11.14/kg

HELE ÕLU CARLSBERG 5%
6x0,5 l

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada Teie tervist.

3.89
1.30/l + pant 6x0.08

PAKKUMISED KEHTIVAD SÄÄSTUKAARDIGA 28. NOVEMBRIST - 1. DETSEMBRINI.

Toodete tavahinnad on Laagri Maksimarketl põhjal 22.11.2013 seisuga. Piltidel on illustreeriv tähendus.

REKLAAMTEKST

Maanteemuuseumi kuues TEEDEAJALOO PÄEV on Viljandis

Maanteemuuseumi traditsiooniline teedeajaloo päev toimub tänavu **6. detsembril kell 12.30 Viljandis pärimusmuusika aidas**. Teedeajaloo päev on osa Maanteeameti 95. aastapäeva üritustest, sest just 26. novembril 1918 pandi alus Maanteeameti eelkäijale ehk Maantee ja Sisemiste Veeteede Valitsusele.

Teedeajaloo päeva esimene pool on pühendatud Maanteeameti kaugemale ja lähemale ajaloole. Teedeala organisatsiooni algusaegadest läbi teemeistrite väljaõppe räägib muuseumi teadur Mariliis Hämäläinen. Maanteeameti endine peadirektori asetäitja Koit Tsefels otsib vastuseid Maanteeameti läbiviidud muudatustele aastatel 1990–2010 ning mehaanikainsener Raimo Unt avab ettekandega «Mehed ja masinad Maanteeameti ajaloos» tehnikaga seotud teemasid.

Teedeajaloo päeva teine pool algab Eesti Mälu Instituudi teaduri Peeter Kaasiku ettekandega sõjavangidest Tallinna-Leningradi maantee ehitusel aastatel 1945–1949. Omaette teemaploki moodustavad teedeajaloo päeva kaks viimast ettekannet, mille ühisnimetajaks on auto. Tallinna Ülikooli doktorant Riho Paramonov käsitleb muutuvaid transpordiolusid XX sajandi alguse Eesti linnas ning magistrant Argo Ralja annab ülevaate Eesti autokaubanduse arengust 1920.–1930. aastatel.

Eesti Maanteemuuseum ootab osalema kõiki ajaloo huvilisi. Osavõtuks on vajalik eelregistreerimine hiljemalt **3. detsembril** aadressil mariliis.hamalainen@mnt.ee või telefonil 797 0819.

OÜ Estonia otsib oma kollektiivi ELEKTRIKUT-AUTOMAATIKUT.

Töökohustused:

- elektriseadmete paigaldamine, hooldamine ja rikete kõrvaldamine
- biogaasijaama põhioperaatori asendamine

Omal poolt pakume:

- mitmekesist tööd
- konkurentsivõimelist palka
- ametiautot
- paindlikku töögraafikut (6 päeva tööl, 3 vaba)
- koolitusvõimalusi

Töökoht asub Türi vallas Oisus.
Info e-aadressil oyest@estpak.ee või tel 513 8713.

OÜ MATSI KATUS

Katuste ning vihmavee-süsteemide paigaldus. Liiteplekkide ja katuse-luukide valmistamine. Üldehitustööd.

Info telefonil 5691 8534.

Renlog

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.

Tel 517 4303, argo@renlog.ee, www.renlog.ee

LEMEKS **USALDUSVÄÄRNE PARTNER AASTAST 1993**

- METSAKINNISTUTE JA RAIE OST
- METSAMATERJALI OST
- RAIE- JA TRANSPORDITEENUS

www.lemeks.ee
Tel +372 502 1666, 799 1474
margus.juhkam@lemeks.ee

www.sakala.ajaleht.ee

Sakala sinu taskus!

Igal ajal igas kohas ...

DELUX DREAMS

TEHASE VÄLJAMÜÜK

KAUPLUSES SAAB OSALEDA MUUSIKAPADJA LOOSIMISES!

PARGI t 3
R kella 11-17 ja L kella 9-14

SOODUSHINNAGA BOX TEKID 150 x 200 cm
16,90 €
(hind enne 24,90 €)

SOODUSHINNAGA TEPITUD PADJAD 60 x 90 cm
5,50 €
(hind enne 12,10 €)

SOODUSHINNAGA KÄTERÄTID 50 x 70 cm
1,70 €
hind alates

SOODUSHIND 699 €
Ocean Race voodikomplekt 180 x 200 cm
hind enne 1715 €

www.facebook.com/DeluxViljandi

Ole talveks valmis!

Sinu Volkswagen'le superhinnaga Bridgestone ja Goodyear talverehvid! Nüüd saadaval Møller Auto järelmaks.

Talverehvid -35%
Sissemakse 0% ja järelmaksu intress alates 10,9%.

Møller Auto Viljandi
Tallinna mnt. 45, Viljandi 71008 tel 435 5340